

САДРЖАЈ

Извештај са Четврте скупштине Синдиката ПТТ Србије	2–4
Актуелно: Спајање Српске банке и Поштанске штедионице	5–6
Акција за акције: Чекамо „друго полувреме”	7–8
Стамбена проблематика	9
Братислав Благојевић: Заслужили сте веће зараде	11
Правилник о статистици и нормама	12
Поново о Закону о раду	13
Бране Мишич: Како тврдити пазар	14
Документа Четврте скупштине Синдиката ПТТ Србије	18–23
Извештај са Радно спортских такмичења	24–25

Лист Синдиката ПТТ Србије
(излази једанпут у три месеца)

Издавач:

Главни одбор Синдиката ПТТ Србије

Председник Издавачкој савешћа
Гордана Близнаковић

Чланови Издавачкој савешћа
Благоје Свркота, Бранко Калајановић и Владан Ђурић

Главни и одговорни уредник:
Милорад Будимир

Техничко уређење:
Предраг Кнежевић

Редакција:
Београд, Косовска 47, Телефон: (011) 3248-419
Факс: (011) 3223-413

Интернет:
www.sindikatt-pttsrbije.org.yu

Електронска пошта:
sindptt@bitsyu.net

Тираж:
2000 примерака

Примерак бесплатан

Штампа:
ЈП ПТТ саобраћаја „Србија” – РЈ за издавачку делатност

7. јун – Дан поште

*Зашто се баш 7. јун слави као
Дан Поште?*

Почетком 1840. године у тадашњој Кнежевини Србији приступило се изради „Пројекта којим се начином може у Србији поштански поредак завести”. У овом пројекту детаљно је обрађена потреба за организовањем јавне поштанске службе, у првом реду ради бољег преноса званичних писама, пакета, новца и „новина сербских”, а да би „приватни људи своја писма и штафете уреднијим начином отправаљати могли...”

У ту сврху су 1840. године отворене прве јединице које су обављале јавни поштански саобраћај у Србији (поште у Београду и Крагујевцу). Управо дан отварања прве поште у Србији, 7. јун, те далеке 1840. године, званично је проглашен за Дан Поште.

Следеће године појављују се жигови на званичним писмима која су примљена и у Брусници, Ваљеву, Гургусовцу (Књажевац), Крушевцу, Лозници, Неготину, Пожаревцу, Смедереву, Ужицу, Чачку и Шапцу.

Наравно, треба рећи да су делови садашње Србије имали пошту и пре 1840. године, али су се те територије тада налазиле у Аустро-Угарској монархији (на пример, пошта у Суботици постоји више од 250 година).

ЧЕТВРТА СКУПШТИНА СИНДИКАТА ПТТ СРБИЈЕ - ВРЊАЧКА БАЊА, 26. МАЈ

Ми смо велики Синдикат!

„Ми смо велики Синдикат, имамо велики број чланова и гломазну организацију коју није лако контролисати. У таквом систему свако мора да ради свој део посла како би читав систем добро функционисао“, истакао председавајући Скупштине Милорад Будимир, председник Главног одбора Синдиката ПТТ Србије – „Свим расположивим средствима ћемо заштитити запослене који поштено и квалитетно раде у изузетно тешким условима и за то не траже ништа више, већ да адекватно том раду буду и плаћени“, закључио председник Синдиката ПТТ Србије Александар Павловић – Усвојени извештаји о раду и материјално-финансијском пословању Главног одбора и Синдиката између две скупштине, изабрани нови чланови Надзорног и Статутарног одбора. Усвојен Програм Синдиката са детаљним задацима и конкретним задужењима

„Одлучно ћемо се супротставити сваком покушају распарчавања и распродаје имовине нашег Предузећа. Сматрамо да ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ треба да сачува своју друштвену улогу и да уз одређену модернизацију и адекватну реорганизацију може да пружи квалитетну услугу грађанима, јер је то начин како сачувати универзалну поштанску услугу“, каже се, између осталог, у Декларацији која има седам тачака и која је упућена Влади Србије, пословодству Јавног предузећа, UNI-у, EUROFEDOP-у, Конфедерацији самосталних синдиката и свим запосленим у нашој компанији“.

Добра припремљеност, расположење и радна атмосфера, ефикасност и мноштво значајних оцена и одлука битних за предстојећу страну активност чланства и органа Синдиката најбоље одсликавају рад и ток само четири и по сата дуге седнице Четврте Скупштине Синдиката ПТТ Србије, одржане у Врњачкој Бањи 26. маја.

Председник **Александар Павловић** је бираним речима поздравио учеснике сесије, усвојен је Пословник о раду и изабрано седмочлано Председништво у коме су били: Милорад Будимир, Србољуб Дејковић, Владан Ђурић, Радомир Живковић, Јовица Милутиновић, Бранко Ненадић и Бошко Стојановић.

Потом су Скупштину поздравили бројни гости.

Потпредседник Европске федерације Синдиката у јавним службама **Јадранко Вехар** изнео је мишљење да

са променама не треба журити и да оне никако не смеју да буду на уштрб радника, а председник Јединственог синдиката Телекома **Славољуб Кандић** осврнуо се на ток „Акције за акцију“, односно на то да у Скупштини Србије није прошао сет закона за који су се залагали Синдикати и више стотина хиљада грађана. Директор Дирекције за кадрове ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ **Ненад Спасојевић** је надахнуто говорио о успешним резултатима компаније и о томе да пословни успех није изражен и у зарадама, што нам предстоји, као и о функционалном а не формалном смањењу запослених у Предузећу и о предстојећој борби за модерну Пошту коју треба да води модерни Синдикат који ће препознати квалитет битан за будућност. Председник Синдиката „Независност“ ЈП ПТТ саобра-

ћаја „Србије“ **Снежана Марковић** је истакла да „кад год смо радили заједно онда је и резултат био велики“. Говорили су још, изражавајући најбоље жеље Синдикату, чланству и компанији, **Драгослав Пантић**, председник гране финансија у Конфедерацији слободних синдиката, **Братислав Благојевић**, помоћник републичког министра за капиталне инвестиције и **Драган Марјановић** из Конфедерације.

ЗАРАДЕ, НЕЗАДОВОЉСТВО И КАКО ДАЉЕ

Подносећи извештај о раду Главног одбора, председник **Будимир Милорад** је истакао чињеницу да је ГО сада у великој мери јединствен, да су углавном превазиђене поделе и лични интереси и да се у складу са статутарним одредбама посао

обавља одговорно. Од 28. јула 2005. године, када је Главни одбор формиран у овом сазиву, одржано је пет седница и донето 58 одлука. Усвојени су потребна акта и правилници, а трошкови функционисања сведени су на оптималну меру.

„Материјални и социјални положај запослених, систематизација, норме, стамбена политика, акције, рејонизација, нормирање и безбедност запослених – само су неке од битнијих тема којима се бавио Главни одбор у протеклом периоду. Ипак централна тема али и проблем представљају зарад које су рак рана у нашем Предузећу и које изазивају велико незадовољство међу запосленима. Оцењено је да зараде у Пошти не прате повећање обима посла и раст трошкова живота, као што је и чињеница да већина предузећа из јавног сектора има веће плате од нас. Са друге стране, чињеница је да Влада Републике Србије спроводи строгу монетарну политику и да не дозвољава значајнија повећања зарада и да смо, по овом питању, практично блокирани погрешним одлукама пословодства од пре пет-шест година. Знајући све то, трудили смо се да на све могуће начине барем мало поправимо буџете ПТТ радника. У том циљу су и донете одлуке Главног одбора о исплати две зараде из добити у овој години, а и активности око додатног пензионог осигурања такође су покренуте на нашу иницијативу. Очекује се реализације наше идеје о подели допуна за мобилне телефоне за све запослене у Пошти”, рекао је председник ГО.

Извештај о раду Синдиката ПТТ Србије између две Скупштине поднео је председник Синдиката Александар Павловић: „Акцент синдикалног рада могао би се препознати у неколико праваца. Активно учешће у активностима око реструктурирања Предузећа, доношења акта о систематизацији и Анекса Колективног уговора Предузећа, покретање велике Акције за акције и оснивање Савета запослених у ПТТ-у и Телекому, стимулативни одлазак из Предузећа, активности према министарствима, пословодству и Управном одбору Предузећа, едукација

чланова, међународна сарадња и још пуно тога”, оценио је Павловић и додао да „оно са чим нисмо задовољни и што нисмо успели да променимо у задовољавајућој мери, то је реалност да није било адекватног раста зарада, тако да су оне на јако ниском нивоу”.

Према Павловићевим речима, када се свему томе дода чињеница да обим посла сваког дана све више расте на свим нивоима, да су услови рада јако лоши, негде и катастрофални, то уз ниске зараде синдикалну борбу у приличној мери девалвира. „Наравно, ако ствари посматрамо парцијално и ван контекста окружења, амбијента у коме егзистирамо и стања у које је Пошта доведена незаинтересованошћу државе и дневне политике, то изгледа тако. Али одлучни смо у настојању и ништа нас неће поколебати и обесхрабрити да осмишљеним и јасним, аргументованим и недвосмислено одлучним ставом наставимо са борбом и обезбедимо побољшање услова рада, технолошки напредак и знатније повећање зарада у наредном периоду”, закључио је он.

ИЗБЕГНУТА ОПАСНОСТ ОД КЛАСИЧНОГ ОТПУШТАЊА

Веома је битан и пројекат стимулативног одласка из Предузећа, који је настао као акција Синдиката и по коме је у првој фази, од 1741 пријављених, Предузеће уз новчану надокнаду напустило 966 запослених, а у другој фази, од 992 пријављених, Предузеће је напустило 418 запослених. Комисија, у чијем саставу су активно учествовали представници Синдиката, је квалитетно одрадила посао и према јасно дефинисаним

критеријумима, из Предузећа су отишла 1384 запослена уз материјалну надокнаду.

„Такође, ребалансом плана за 2006. годину предвиђен је одлазак још 300 запослених из циљне групе. Тако је Синдикат на практичан начин избегао опасност класичног отпуштања по основу технолошког вишка и са поносом могу рећи да ни један запослени по том основу није напустио Предузеће мимо своје воље. Са друге стране, одлазак запослених из Предузећа се индиректно одразио на бројност нашег чланства у виду смањења броја чланова. Али и поред тога, чланство Синдиката, са потписаним новим приступницама, на дан 15. маја 2006. године броји 10.650 чланова”, рекао је председник и у наставку изнео мноштво података о свестраној активности према Министарству финансија и пословодству.

Што се тиче економског и социјалног положаја запослених у 2006. години, одрађено је и договорено следеће:

- Одобрено раст зарада за 2006. годину за ЈП ПТТ Србије 10,3 одсто,
- 7. јануара 2006. исплаћена добит из 2004. у висини једне зараде,
- 15. маја 2006. исплаћена бесповратна позајмица у висини половине зараде,
- у септембру следи исплата зараде из добити за 2005. у износу од 630 милиона динара.
- Од септембра, сваком запосленом ће на име додатног пензионог осигурања месечно бити уплаћивано по 3000 динара.

Договорено да на јесен седнемо за преговарачки сто и разговарамо о висини „конкретнијег“ повећања зарада, с обзиром да због већ преузетих обавеза према ММФ-у и усвојеног плана пословања то није било могуће урадити већ тада.

НАРОДНА ИНИЦИЈАТИВА НИЈЕ „ПРОШЛА”

„Иницијатива (чији је покретач између осталих био и Синдикат ПТТ Србије) о обезбеђењу права запосленима у јавним предузећима на

бесплатне акције, која је касније прерасла у народну иницијативу која то право захтева и за све остале пунолетне грађане Србије, подржана са 500.000 потписа, дошла је на дневни ред Скупштине Републике Србије. Народни посланици, међутим, нису изгласали те предлоге.

Оно што је индикативно јесте да смо у разговору са посланицима и посланичким групама добијали прећутну подршку, а од неких и јавну. Насупрот томе у расправи, у начелу и појединостима, у Народној скупштини Србије од стране посланика није било нити једне аргументоване дискусије на ту тему. Да ли то значи да посланици нису имали никакве примедбе на наше законе? Шта то значи у суштини показали су у дану за гласање. Оно што је евидентно јесте да је у парламентарном животу Србије, по први пут, на дневни ред Скупштине Републике Србије стигао сет закона који предлажу Синдикати и по први пут се у Скупштини распра-

вљало о предлогу закона чија иницијатива долази ван Скупштине (а не на предлог Владе РС, министарства, посланичких група и посланика). Такође, већ крајем 2005. године је као последица притиска ове акције усвојен амандман по коме запослени у јавним предузећима имају право на бесплатне акције, али по завршетку приватизације”, рекао је председник Александар Павловић и наставио:

„Синдикат ће се одлучно супротстављати сваком покушају распарчавања и распродаје нашег Предузећа. Сматрамо да наше Предузеће треба да сачува своју друштвену улогу и уз одређену модернизацију и адекватну реорганизацију може да пружи квалитетне услуге грађанима и на тај начин сачува универзалну поштанску услугу. У вези најновијег дешавања око Поштанске штедионице, а у недостатку правих информација, веома забринуте за судбину како Поштанске штедионице, тако и запослених у ПТТ-у који раде на пословима платног промета, обратили смо се министрима **Велимиру Илићу** и **Млађану Динкићу**, да у што краћем року закажу састанак са репрезентативним синдикатима у ПТТ-у. Инсистирамо да се на том састанку сагледају проблеми везани за ПТТ и Поштанску штедионицу (спајање са Српском банком, нарушавање власничке структуре ПТТ-а и евентуалне последице по обављање послова платног промета у ПТТ-у, итд.). Тиме бисмо избегли евентуалне непријатности, које би проистекле како због недостатака правих информација, тако и због исхитрених и економски неоправданих одлука.”

Скупштина је прихватила и Извештајо материјално-финансијском пословању Главног одбора и Синдиката ПТТ Србије између два заседања, који је поднео председник Надзорног одбора Борислав Предојевић. Он је констатовао да није било неправилности и да су поштоване одлуке Главног одбора и важећи прописи из области финансија.

Измене и допуне Статута остављене су за наредни период пошто су, на самој седници, повучени предлози из синдикалних организација Дирекције, Суботице и Одржавања. У расправи су изнета различита мишљења о времену, реалним потребама и процедури за измене Статута, што је на крају резултирало принципјелним усаглашавањем ставова. Скупштина је гласањем одлучила да не прихвати предлоге Статутарног одбора о поништењу одлуке број 185/3-1 од 6. септембра 2005. године која се односи на измену члана 23 став 1 Статута и о стављању ван снаге одлуке број 185/3-6-1 у вези са избором секретара, чиме је дала пуну подршку раду Главног одбора.

ПРОГРАМСКА ДОКУМЕНТА ЗА НОВЕ АКЦИЈЕ

Програм Синдиката ПТТ Србије изнео је секретар **Бранко Калајановић**. Поред општег дела дефинисана су и конкретна задужења чланова Извршног одбора, Главног одбора и његових тела, као и саме Скупштине. У првом плану је следећа констатација: „Синдикат ПТТ Србије, као организација добровољно организованих чланова, у свом функционисању мора обезбедити самосталност у одлучивању, деловање са нестраначких позиција, са јасно испољеним интересом за јачање социјално-економског положаја свих запослених.”

Завршни документ IV Скупштине, Декларацију са седам закључака и порука, предложио је члан Извршног одбора Славко Топалов. Једногласно донета, ова Декларација упућена је Влади Србије, пословодству Јавног предузећа ПТТ саобраћаја „Србија”, UNI-у, EUROFEDOP-у, Конфедерацији самосталних синдиката и свим запосленим у нашој компанији.

Б. Свкрота

Нови Надзорни и Статутарни одбор

У нови Надзорни одбор изабрано је пет чланова, од шест кандидата колико је било предложено. „Изнад црте” били су Драган Давидовић (Ваљево) и Бојана Милојевић (Ниш) са по 74 гласа, Слађана Милошевић (Шабац) са 73, Саша Вукоман (Кикинда) са 68 и Љиљана Аврамовић (Дирекција) са 57 гласова, док је шести био Предраг Палада из Земуна са освојеним 51 гласом.

Гласање за Статутарни одбор имало је два круга. У првом су изабрана четири члана, од осам предложених: Горица Настић (Смедерево) са 61 гласом, Косара Станковић (Крагујевац) са 60, Радоје Ђелмановић (Ваљево) са 58 и Миодраг Ивковић (Зајечар) са 54. Недовољно гласова освојили су Чедомир Стефанов (Пирот) – 45, Жељко Гвозденовић (Београд-центар) – 42, Владан Ђурић (Дирекција) – 37 и Новак Ђућула (Земун) – 30.

За петог члана одбора гласање је поновљено, а највише гласова, у другом кругу, добио је Чедомир Стефанов.

АКТУЕЛНО

СПАЈАЊЕ СРПСКЕ БАНКЕ И ПОШТАНСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ

ДА или НЕ?

Велика већина запослених ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ је незадовољна радом Поштанске штедионице из најмање два разлога. Први би био технолошки, због неправилно уређених односа ПШ и ЈП ПТТ, а други личне природе, око ажурирања текућих рачуна (масовни захтеви за промену матичне банке).

Синдикат се до сада доста бавио овим проблемом са више или мање успеха. Сада смо дошли у ситуацију да се Штедионицом морамо бавити на другачији начин.

Тесна веза ПШ и ПТТ-а

Овом приликом још једном подсећамо на тесну везу ПШ и нашег Предузећа, својеврсну симбиозу поштанског оператера и поштанске банке. Овакву ситуацију, да поштанска Управа једне земље има у свом потпуном или већинском власништву поштанску банку, имамо широм Европе. У нашој земљи као наслеђе имамо и чињеницу да корисници услуга новчаног пословања не разликују ПШ од Поште. Основна активност Штедионице чини преко милион партија текућих рачуна који се ажурирају преко наших шалтера. Из ових разлога, јасна је наша забринутост за судбину ПШ, а самим тим и судбину платног промета, као великог дела наше делатности.

И поред оскудних информација, дошли смо до сазнања да се до 30. јуна 2006. године мора обавити спајање Српске банке а. д. и Поштанске штедионице а. д. по одлуци Владе Републике Србије.

Овом приликом се не би изјашњавали о оправданости тог поступка,

односно не би одговарали на питање из наслова. Наше запослене једино занима исход овог поступка. Да ли ће проценат власништва у новој банци утицати на судбину платног промета који ми обављамо? Да ли ће нам бити угрожена радна места?

Извршити израду биланса

Залажемо се да се, пре коначне одлуке о овом спајању, изврши израда биланса, како ПШ тако и Српске банке и то од стране независне ревизорске куће. Сматрамо да је подједнако важна већинска власничка структура и постојање правних механизма реализације тог власништва.

На XXVI седници Управног одбора ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ пред-

и на претпоставци да ће предузеће остати лидер у пружању новчаних услуга становништву, неопходна је потврда да планирана трансформација Поштанске штедионице иде у прилог томе, као и недвосмислено сазнање да ли овакве планове Поште и даље подржава Влада Републике Србије, али и Народна банка Србије, с обзиром на њене ингеренције у трансформацији банкарског тржишта.

Упознати органе владе

На крају је донет закључак да са овим чињеницама што пре треба упознати органе Владе Републике Србије који су иницијатори припајања две банке, али као оснивачи имају и одговорност за пословање ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“.

Подсетили бисмо да је од 16.000 запослених у ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“, њих око 4.000 непосредно ангажовано на пословима шалтерског и новчаног пословања, али да је егзистенција и свих осталих индиректно, али веома чврсто, везана за овај сегмент пословања.

Садејством бројних услуга које пружамо било је могуће да се из унутрашњих извора финансира законска обавеза да као јавни оператор на територији целе Републике пружамо универзалну поштанску услугу. Иако је већина европских поштанских управа овај задатак остваривала захваљујући обилним буџетским дотацијама, досадашње успешно пословање ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ омогућило је, супротно овоме, да предузеће поред редовних уплата свих законом прописаних обавеза, обавља још и ванредне

ставници запослених затражили су расправу о поменутом припајању Српске банке Поштанској штедионици, имајући у виду да је Пошта већински акционар „Поштанске штедионице“ а. д. Током расправе потврђена је раније дата подршка иницијативи за припајање, али је закључено да је за доношење одлука којима би се овај процес даље конкретизовао неопходно располагање свеобухватнијим информацијама.

Како се стратешки планови ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ заснивају

и значајне донације републичком буџету. Али, можда је најважније да су сами корисници увек високо вредновали квалитет услуга које пружамо, а све независне анкете доказале су огромно поверење становништва у Пошту Србије.

Пошта синоним за шалтер ПШ

Пословне статистике дају нам право да на овај начин видимо пословање нашег предузећа, али ако смо те резултате базирали на сопственим снагама, то не значи и да смо на том послу били сами. Поред разумевања надлежних државних органа, уз нас су на првом месту била она предузећа са којима делимо заједничке корене. Када је реч о пружању шалтерских услуга, онда је то пре свих Поштанска штедионица а. д., са којом смо толико повезани да нас просечан корисник и не разликује као два засебна правна субјекта. Иако део услуга платног промета за физичка лица Пошта пружа и самостално, ипак је за 1,5 милион власника текућих рачуна Поштанске штедионице а. д. шалтер Поште синоним за шалтер ПШ.

Ово не чуди јер и када је оснивана давне 1921. године, али и у свим каснијим трансформацијама, Поштанска штедионица је замишљена као подршка Пошти у пружању услуга новчаног пословања са становништвом. Мењана је технологија, настајале нове услуге, мењао се начин пружања традиционалних услуга, али је овај тандем остајао лидер у овом сегменту пословања. Свако се самостално специјализирао у својој области, али је укупан развој био пажљиво синхронизован, тако да ни данас нема конкуренције која би била у стању да обезбеди да готово у сваком селу буде доступна брза, јефтина и на савремен начин пружена масовна услуга.

Заједничке стратегије

ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ и Поштанска штедионица а. д. деценијама праве заједничке стратегије, скупа их реализују, усклађују технолошку основу и организацију рада, планирају развој пословне мреже,

врше међусобна инвестирања, тако да су настала два дубоко и судбински повезана технолошка система. Не знамо да ли је овако дубока комплементарност присутна у било ком другом сегменту српске привреде, али је сигурно да функционисање ове симбиозе директно тангира интересе највећег броја грађана.

Међутим, оваква повезаност није никаква специфичност ни у ширим размерама. Напротив, готово да нема европске земље, а посебно међу тржишно развијенијим, у којој поштанске управе нису једини, или већински власници поштанских банака. Као илустрацију навешћемо примере из Италије, Немачке и Француске. У Италији постоји „Vanco Posta“ која ни данас нема потпуни самостални правни субјективитет, него је саставни део „Poste Italiane“ иако пружа комплетну лепезу банкарских услуга. За разлику од претходног, немачка „Postabank“ је 1990. године издвојена из састава „Deutsche Post“ као самостално предузеће. Међутим, „Deutsche Post“ је поново 1999. године постао њен већински власник, купивши 2/3 акција. „La Poste“, француска пошта, није пак имала сопствену поштанску банку мада је пружала одређене финансијске услуге, али је зато сопственим капиталом такву банку основала 1. јануара 2006. године.

Чудне одлуке

Јасно је зашто смо онда дубоко заинтересовани да Поштанска штедионица повећа свој капитал и депозитну базу, унапреди пословање са привредом и у сваком погледу буде још конкурентнија, а припајање Српске банке а. д. у том смислу може бити одличан, комплементаран избор. Као већински акционар Штедионице били бисмо неодговорни ако овом проблему не би посветили потребну пажњу и понудили све стручне и остале капацитете којима располажемо.

Тим пре зачуђује чињеница да, иако је „Информација о спровођењу поступка продаје акција банака чији је акционар Република Србија у периоду 2006-2008. година“ усвојена уз Закључак Владе Републике Србије 05 број 40-7977/2005 још

15. децембра 2005. године, са њом нико није упознао Пошту, мада без њених одлука ову политику није могуће спровести. Наиме, ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ преко сопственог Управног одбора и пословодства утврђује пословну политику које су дужни да се придржавају представници ПТТ-а који чине већину у органима управљања у Поштанској штедионици. Тек на седници Управног одбора Поштанске штедионице од 14. априла 2006. године дошло је до званичног упознавања овог органа са поменутиим закључком Владе, па су након тога ове информације пренете и Пошти као већинском акционару. Иако се у том документу у свега неколико реченица констатује да ће Влада размотрити евентуално спајање „Поштанске штедионице“ а. д. и „Српске банке“ а. д., на истој седници Управног одбора Штедионице презентирани су и допис Агенције за осигурање депозита од 13. априла 2006. године, у коме се захтева да се најкасније до 30. јуна 2006. године овај процес заврши.

Недостатак информација

Недостатак правовремених и потпуних информација у овој ситуацији изазвао је узнемиреност запослених у ПТТ-у, што је преточено у иницијативу да се неопходни подаци затраже од надлежних државних органа и то преко Управног одбора Предузећа. То се првенствено односило на сагледавање свих правних, власничких и економских импликација планираног припајања. Сам Управни одбор је констатовао да је у овом случају битно заштити легитимни интерес ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ да задржи постојећи посао, као и одлучујући утицај на услове под којима се он обавља, а што се до сада чинило утицајем на органе управљања у Поштанској штедионици. У том смислу, искуство Поште у другим предузећима у којима је сувласник капитала, показује и колико је велики значај адекватног формулисања статута и других правних аката којим се дефинишу акционарска права и одлучивање о њима, што често бива важније од самог поседовања већинског пакета акција.

„АКЦИЈА ЗА АКЦИЈЕ”

ПОСЛАНИЦИ СКУПШТИНЕ СРБИЈЕ ОДБИЛИ НАРОДНУ ИНЦИЈАТИВУ

Чекамо „друго полувреме”!

Народна скупштина Републике Србије већином гласова одбацила је предлог четири закона „Народне иницијативе” и тиме је завршена једна фаза борбе за поделу бесплатних акција запосленима у јавном сектору. Већина народних посланика се определила да одбаци предложене законе, не удостојивши ни предлагаче ни грађане ни једним аргументом нити објашњењем зашто су овако поступили. Њихово неодговорно понашање је апсолутно неприхватљиво, а за нас значи наставак борбе и истрајност на остварењу зацртаног циља.

Договорени су следећи кораци:

- Да испоставимо „рачун” партијама за овакво гласање у скупштини,
- Да не одустајемо од права нашег чланства на бесплатне акције,
- Да сви синдикати одрже своје главне одборе како би даље активности биле легалне.

ИСПОСТАВЉАЊЕ РАЧУНА

Од највећег је значаја да комплетно чланство синдиката сазна тачно како је протекло гласање. То значи да све мејлове и информације треба без одлагања слати по дубини, а у најкраћем року биће припремљен и летак који треба умножити и физички поделити сваком члану.

У очекивању листинга на основу којег ћемо сазнати како је гласао сваки народни посланик појединачно, следи извештај о странкама:

СПС гласао ЗА,

ДСС издала директиву члановима својих посланичких група да гласају ПРОТИВ, по цену одузимања мандата,

ДС била у дилеми да ли да се њени посланици врате у скупштину због значаја ових закона, али је превагнуо став да се НЕ врате – за то нема оправдања,

Г17 ПРОТИВ,

СРС није учествовала у гласању.

Пошто је ЗА Закон о изменама и допунама Закона о приватизацији био 31 посланик, јасно да су осим оних из СПС-а (којих има 22), ЗА закон гласали и поједини посланици из владајуће коалиције. То потврђује да је проце-

град. Садржај плаката, са сликама локалних народних посланика (нарочито оних који су гласали против), чине тачни подаци како је гласао сваки од њих. Грађани имају право да знају ко им је директно избио

Са конференције за штампу КСС

на да ће глобални притисак на посланике дати довољан број „пребега” на нашу страну био тачан. Да су посланици Српске радикалне странке, којих тренутно има 79 (један непосредно преминуо пре гласања), гласали ЗА интересе народа, а против даљег уништавања државне имовине коју оперативно спроводи **Динкић**, на чему су увек вербално инсистирали, дошло би се до 110 посланика, односно потребне већине у саставу парламента без ДС-а (214 посланика).

Држимо тему према чланству синдиката и тензију према медијима и грађанима на следеће начине:

ЛИСТИНГ:

Тачни подаци како је појединачно сваки народни посланик гласао. Њега, по дубини, такође прослеђује синдикат до сваког свог члана.

ПЛАКАТИ:

Као код оних који су били уочи гласања, циљ је да се облепи сваки

паре из џепа. Матрица је задатак медијског тима, штампање и лепљење синдиката на локалу.

КОРАКС:

Медијски тим ће се потрудити да ангажује познатог карикатуристу Коракса, који би на свој препознатљиво циничан начин сликовито представио народне посланике из различитих странака, уједињене против народних интереса.

МЕДИЈИ:

Држимо тему у медијима, не дозвољавамо да политички некажњено прође игнорисање воље грађана. Да ли може било ко из групе оних који су гласали против или су неприсуствовањем у сали игнорисали гласање, икада више да се позове на интересе народа или да говори у његово име? Искористите своје контакте ка локалним медијима да обезбедите наступе представницима својих синдиката, зато што ће се

информисањем грађана преко њих, о исходу и начину гласања, формирати један заједнички фронт синдиката и грађана, изузетно важан за сваку од будућих акција. Гостујемо на ТВ Мост у Новом Саду и договорено је гостовање на ТВ5 Ниш. Тезе за наступ свих синдикалаца на својим телевизијама биће достављене у року од 24 сата.

НЕМА ОДУСТАЈАЊА!

Супротно од строго поштованих процедура и решавања проблема у оквиру институција система (онако како је радила Народна иницијатива), Влада Србије, Народна скупштина и релевантне политичке партије покушале су на све могуће начине да изиграју сопствене механизме функционисања и злоупотребе моћ коју имају. Синдикати, као носиоци Народне иницијативе, донели су одлуку да ће се организовати на све начине (укључујући и генерални штрајк ако буде потребно) и да бране државну имовину од даљег пропадања и губитка вредности акција које би им поделом припале. На овај начин показаћемо да је неодговор-

но понашање према интересима великог броја њихових чланова и грађана апсолутно неприхватљиво.

Пошто скупштинска процедура не дозвољава расправу о законима који су већ одбијени, правно-економски део стручног тима радиће на изради нових закона. Они ће на јединствен начин, на основу истих принципа али једновремено решавати поделу акција и у свим осталим јавним предузећима, укључујући она на локалу, а биће искреиран и посебан закон за Приватизациони регистар који решава проблем начина поделе акција из овог фонда.

Намера је да се у постојећу мрежу укључе синдикати Железнице, ЈАТ-а, „Србијавода“ и „Србијашума“, као и свих осталих јавних предузећа, да препознају свој интерес и једини пут да у ствари обезбеде право на бесплатне акције.

Молба је да нам проследите контакте које имате са њима, да успоставимо сарадњу и ојачамо овај синдикални покрет.

Оперативност значи да:

а) Правимо мрежу – савете за акције на општинском нивоу у око 25

града и општина, успостављајући повереника за тај град. Он је директно повезан са централом његов задатак је да окупи заинтересоване синдикате јавних комуналних предузећа.

б) Добијамо за сарадњу већи број синдиката који су финансијски способни да снесу терет кампање. Сви

Бранко Павловић

су потпуно сагласни да су досадашњи носиоци активности исцрпili своје буџете.

Са новим предлогом се улази у Скупштину првог радног дана у октобру, бројније него прошли пут. Противник је потрошио сва средства мислећи да је то крај, а када га суочимо са „другим полувременом“ он више неће имати шта да одигра.

ГЛАВНИ ОДБОРИ СИНДИКАТА

У међувремену, синдикати треба да закажу своје главне одборе, како би највиша тела донела легалне одлуке о наставку активности. За те одборе припремићемо стручни тим, извештај и пројекцију буџета, јер без тог податка није могуће донети озбиљну одлуку.

Хитност заказивања произлази из активности Владе Србије у акцији „Моби 63“ и предлозима консултанта за НИС, из којих се види да запослени или неће добити ништа или ће добити још мање вредне акције него у постојећем моделу (модел за поделу акција НИС-а је највећа до сада виђена превара).

КООРДИНАЦИОНО ТЕЛО СИНДИКАТА ПТТ-А, ТЕЛЕКОМА, НИС-А И ЕПС-А

Не одустајемо од акција!

Уколико се буде инсистирало на опцији Владе Србије по којој би јавна предузећа прво требало да се продају, па да се тек онда грађанима поделе бесплатне акције, у наредних шест година а можда и дуже сви заинтересовани за то ће остати „кратких рукава“ – чуло се на конференцији за новинаре Координационог тела синдиката ПТТ-а, Телекома, НИС-а и ЕПС-а, одржаној 30. маја, дан пошто је предлог Народне иницијативе који је подржало 540.000 грађана Србије својим потписом, одбијен гласовима већине посланика у Скупштини Србије.

Бранко Павловић, стручни саветник у Конфедерацији слободних синдиката, оценио је да су лажни аргументи који се пласирају

у јавности о томе да ће се акције јавних предузећа финансирати из буџета. „Само страни капитал био би покриће за те акције, а то је и погодност за стране инвеститоре и за већа средства у буџету“, рекао је он.

Синдикати јавних предузећа неће седети скрштених руку и одустати од даљих активности у „Акцији за акције“, а у игри је и генерални штрајк, јер је недопустиво да се посланици републичке скупштине оглуше о иницијативу више од пола милиона грађана ове земље, чуло се овом приликом, када је најављено и да ће се у кампању укључити представници Јата, Србијашума, Србијавода и комуналних предузећа која послују на општинском нивоу.

СТАМБЕНА ПРОБЛЕМАТИКА

Усвојен део примедби Синдиката

Сталне примедбе Синдиката ПТТ Србије на Уредбу о решавању стамбених потреба, делимично су уважене. Стамбена комисија ЈП ПТТ на својој последњој седници прихватио је део наших примедби, а то је затим учинио и Управни одбор Предузећа. То се односи на:

- смањење бодова по основу значаја радног места за чланове пословодства;
- уједначавање мерила за оцену успешности и квалитета рада;
- спречавање праксе да запослени сам себе доведе у неповољнију стамбену ситуацију од претходне.

За решавање стамбених потреба радника Поште у овој години су издвојена пет пута већа средства у односу на прошлу годину. Стамбена комисија је објавила оглас за подношење захтева за решавање стамбених потреба запослених, као и Обавештење о предстојећој расподели стамбених кредита, станова и службених станова.

У периоду од 12. маја до 12. јуна 2006. године стручне службе у радним јединицама су примале и заводиле захтеве запослених са потребном

документацијом, а након тога уследиће обиман посао на провери приспелих пријава и формирање коначне стамбене листе. Следећи корак би било давање стамбених кредита и у ту сврху Предузеће ће, из пословних средстава, заједно са личним учешћем од 10 одсто, издвојити 644 милиона динара.

Стамбени кредити се дају запосленом лицу највише до износа тржишне цене стана, односно породичне стамбене зграде стандардне опремљености који запосленом лицу припада, у месту где се стамбена потреба решава, а највише до просечне тржишне вредности по 1 квадратног метра стана на територији општине односно града, тј. у висини разлике између тржишне вредности неодговарајућег стана у својини (запосленог лица или члана његовог породичног домаћинства) и тржишне вредности стана који му припада, односно највише до износа вредности радова на побољшању услова становања према опису, предмеру и предрачуна радова, према следећим условима:

- да запослено лице, на име учешћа, уплати Предузећу 10 одсто

личних средстава од тржишне вредности стана или породичне стамбене зграде, односно од висине разлике између тржишне вредности неодговарајућег стана и стана који му припада;

- да кредит за изградњу или куповину стана отплати у року од 40 година и то у једнаким месечним ратама;
- да кредит за побољшање услова становања отплати у року од 20 година;
- да годишња каматна стопа износи 0,5 процената.

Тржишна вредност стана и месечни анuitети исказују се у динарској противвредности у односу на евро према званичном курсу у моменту закључивања уговора, односно утврђивања анuitета.

У нашем синдикату не скривају задовољство што ће ове године велики број наших колега моћи да реши свој стамбени проблем а члан Стамбене комисије из наших редова обећава да ће се максимално ангажовати како би планирана средства и ове године отишла у праве руке.

ЗАСТОЈ У ПОСЛУ СА „НЕКЕРМАНОМ”

Влада променила Уредбу

У септембру 2002. године покренут је посао каталожке продаје компаније „Некерман” преко Поште Србије, коме се касније придружила и фирма „Квеле”. Громогласно је најављиван од стране пословодства, а од радника је примљен са негодовањем због почетних великих тешкоћа у самом раду.

Овом приликом би се осврнули на проблеме који су искрсли у последње време. Посао је до скоро обављан доста успешно, уз једно „али”. Држава је готово четири године била ускраћена за царину и ПДВ за робу која је на овај начин пласирана преко ПТТ-а. Сматра се да су прекршена и два закона: Закон о

квалитету производа и Закон о јавном оглашавању.

Како даље? Влада је 2. јуна 2006. године донела Уредбу о измени Уредбе о царинско дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга. Суштина ове уредбе је да су пошилке до вредности 20 евра ослобођене дажбина уколико је пошилалац физичко лице. Ово решење неће утицати само на купце каталожке робе „Некермана” и „Квелеа”, јер ће им артикли поскупети (процена је за око 40 одсто), већ и на огромни део становништва Србије због поштрених ца-

ринских прописа и већих захватања државе.

Још један предуслов нашег даљег рада са овим компанијама је потписивање новог уговора између ЈП ПТТ саобраћаја „Србија” и „Neckermann”-Београд, који ће бити убудуће носилац посла, а до сада је пружао само логистику.

Овај посао изазивао је доста полемике и контраверзи међу запосленима. О томе да је то несумњиво значајна тема сведочи податак да ће око будућег развоја догађаја по овом питању расправљати и Управни одбор ЈП ПТТ саобраћаја „Србија”, на иницијативу нашег представника у том органу.

ИНТЕРВЈУ: ЈАДРАНКО ВЕХАР, ПОТПРЕДСЕДНИК ЕУРОФЕДОП-А У ПОСЕТИ СИНДИКАТУ ПТТ СРБИЈЕ

Не журите у Европу!

Већ две године траје сарадња између Европске синдикалне централе – Еурофедоп и нашег синдиката и она се до сада огледала првенствено у едукацији наших чланова и размени информација и искустава. Управо чињеница да као земља и предузеће које се бави поштанским услугама каснимо за већином земаља Европе, поставили су нас у позицију да учимо и пратимо процесе који су се већ одиграли у земљама из окружења. То је и прилика да се учимо на грешкама и предвидимо могуће последице догађаја и промена које нас очекују. Стога нам је од посебне помоћи и чињеница да се на месту потпредседника те велике синдикалне централе налази Јадранко Вехар из Хрватског синдиката јавних служби. Господин Вехар је био љубазан да за „Поштар“ одговори на неколико питања:

– *Хрватска Пошта иде за корак испред нас у реформама и усклађивањима са европским законодавством. Каква су досадашња искуства?*

Колеге у Србији сматрају да смо ми у Хрватској испред вас у напретку

ка Европи, али ја мислим да разлике нису тако велике и да једни од друге стране вам мало и завидим на вашем положају, јер заиста сматрам да не треба журити са одређеним променама које су нас задесиле. Ту мислим

Јадранко Вехар

на промене које негативно утичу на права и животе радника које ми пред-

стављамо. Оно што нас највише боли у тим променама је губитак сигурности радног места и зараде на коју смо навикли, а која се губи у немилосрдној тржишној утакмици. Изгубила се она опуштеност у раду, изгубио се осмех са лица радника и све се мери само кроз капитал који се по сваку цену мора увећавати. Стекао сам утисак да ви овде још увек имате добар контакт са пословодством и ја вам препоручујем да га што је могуће дуже задржите.

– *Како на раднике утичу припреме за улазак у ЕУ?*

Иако сам ја потпредседник Европске федерације синдиката у јавним службама, да будем искрен, мени се не жури у Европску унију. Добро сам упознат како они функционишу и као раде и веома сам свестан негативних последица које са собом доноси капитал који куца на наша врата. Са друге стране, морамо бити свесни да је тај пут за све нас неминовност и да се у тим условима морамо прилагођавати и борити да што лакше прође овај период прилагођавања и прихватања обавеза које доноси улазак у ЕУ. Капитал који долази је неумољив и нехуман, а ни Хрватска ни Србија немају развијен систем социјалне државе (као на пример Шведска или Данска) па ће последице бити још теже.

– *Шта нам саветујете?*

Упознајући се вашим радом и начином организовања вашег синдиката, сматрам да имате веома добру организацију и да сте спремни за изазове који су пред вама. Оно што вам је потребно су одређена искуства земаља које су већ прошле путем којим ви сада корачате. Општи је тренд у свету повезивање синдиката и сличних организација у јединствен фронт окренут против глобализације и социјалних неправди које владају широм света. Морате бити део тог покрета и бити јаки организационо изнутра. То је само предуслов, а синдикални рад је борба која никада не престаје.

Анекс 2 Колективног уговора

14. априла. 2006. закључен је АНЕКС 2 Колективног уговора за Јавно предузеће ПТТ саобраћаја „Србија“ који гласи:

Члан 1.

У Колективном уговору за Јавно предузеће ПТТ саобраћаја „Србија“ („Службени гласник РС“ бр. 90/04 и 102/05), члан 88. мења се и гласи:

„Члан 88.

Запосленоме се може одобрити зајам за набавку огрева, зимнице, уџбеника и за друге намене на предлог репрезентативних синдиката.

Одлуку о одобравању зајма из става 1. овог члана доноси генерални директор Предузећа, у складу са расположивим средствима.

Одлуком о одобравању зајма утврђује се намена за коју се зајам одобрава, висина зајма, почетак отпла-

те и рок враћања зајма, који не може бити дужи од дванаест месеци.

Враћање зајма врши се у једнаким месечним ратама, обуставом месечне рате од зараде запосленог.“

Члан 2.

Овај анекс ступа на снагу наредног дана од дана дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“

Коментар: Овим чланом је као прво продужен могући рок за враћање, што подразумева и потенцијално већи износ, као и то да је избрисан услов да се не може узети нова позајмница док се не врати стара. То је омогућило исплату „позајмице“ у априлу као и исплату нове 20. 6. 2006. НА ШЕСТ МЕСЕЦИ У ИЗНОСУ 24.000 ДИНАРА ПО ЗАПОСЛЕНОМЕ.

БРАТИСЛАВ БЛАГОЈЕВИЋ – ПОМОЋНИК У МИНИСТАРСТВУ ЗА КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ НАЈАВИО НА СКУПШТИНИ СИНДИКАТА ПТТ СРБИЈЕ:

Заслужили сте веће зараде!

Братислав Благојевић, помоћник републичког министра за капиталне инвестиције, најавио је, као гост Скупштине Синдиката ПТТ Србије, велике активности које су пред министарством и Поштом у наредном периоду и упозорио синдикалце да „добро читају законе, прате идеје и подидеје, које се некада добро не виде и да добро слушају јавност”. Благојевић сматра да ћемо ове године коначно изаћи из ММФ-овог програма који држи уравниловку међу платама у јавним предузећима.

Господин Благојевић је истакао изузетну сарадњу са нашим синдикатом и то, како је истакао, првенствено захваљујући нашим активностима као и квалитетним и одговорним захтевима. Према његовим речима, постоји воља у ресорном министар-

ству да се изађе у сусрет нашим захтевима и да се на прави начин избалансирају односи између учесника у социјалном дијалогу.

Братислав Благојевић

„Велики проблем нам представља Уредба Владе Републике Србије којом се ограничава раст зарада у јав-

ним предузећима и која нам је онемогућила да, и поред фантастичних пословних резултата које остварује Пошта, за све запослене обезбедимо значајније повећање зарада. То је, слободно могу да кажем, државна ураниловка која је уведена под притиском ММФ-а и њихових захтева да се смањи јавна потрошња. Радимо на томе и сигуран сам да ће Пошта врло брзо изаћи из поменуте уредбе. Заиста је неприродно у истом кошу држати предузећа као што су „Железнице Србије”, које се са 80 одсто средстава финансирају из буџета и са друге стране Пошту која се сама финансира и ствара профит. Потрудимо се да наградимо ваш рад и резултате које постижете тако што ћемо уважити и подржати ваше синдикалне захтеве”, рекао је он.

КОНФЕДЕРАЦИЈА СЛОБОДНИХ СИНДИКАТА – ПОСЛЕДЊА ЛИНИЈА ОДБРАНЕ ДИВЉОЈ ПРИВАТИЗАЦИЈИ

Заједно смо јачи

Синдикат ПТТ Србије је био један од оснивача Конфедерације слободних синдиката, заједно са колегама из ЕПС-а, НИС-а, Телекома итд. Само формирање КСС-а иницирали су пре свега заједнички проблеми, али и апатија на синдикалној сцени Србије.

Наиме, постојеће синдикалне централе СССС и УГС „Независност”, оптерећене хипотекама и политичким договорима из прошлости, нису се прославиле као заштитници радничких интереса. Имајући у виду и чињеницу да се наше друштво налази у периоду транзиције и приватизације, а да су јавна предузећа, као најздравији део наше привреде, стално на мети светског капитала, наметнула нам се обавеза да се зближимо и ујединимо.

Тако је створен сигурно најздравији део синдикалног покрета у Србији – КСС, која данас представља

тврди орах и последњу линију одбране у овој фази трансформације нашег друштва против дивље и неконтролисане приватизације великих националних добара. Јавна предузећа представљају највредније што је остало од привреде а није приватизовано, тако да нас засигурно очекују болни процеси приватизације који са собом доносе и много проблема. Синдикати нису против неминовних промена, али ће у том процесу заступати првенствено националне и радничке интересе и борити се против интереса капитала који је све присутнији. Стога је све већа потреба за синдикалном кохезијом, посебно у нашој Конфедерацији.

Постоје и проблеми у функционисању КСС-а, неке дечије болести још нисмо прележали, али ствари полако долазе на своје место. На последњој седници Скупштине КСС-а, која

Милан Ковачевић

је одржана у Соко Бањи, изабран је и председник Конфедерације – **Милан Ковачевић**, дугогодишњи активиста и председник синдиката ЕПС-а. Општи је утисак да ће тај избор донети нови квалитет и положај Конфедерацији слободних синдиката.

ПОНОВО О ПРАВИЛНИКУ О СТАТИСТИЦИ И НОРМАМА

Коначно се и Синдикат пита!

У претходном периоду је, углавном, био занемаран сегмент преговора и учешћа синдикалних представника у процесу планирања технолошког и техничког унапређивања рада и услова рада што је у једном периоду довело до застоја и кашњења у спровођењу бизнис планова. То је имало за последицу застојање у нивоу и квалитету пружања услуга а и самој хуманизацији рада на одређеним радним местима.

Почетни корак на плану значајног поштовања синдикалног преговарања је активно, додуше поприлично закаснило, учешће синдиката у сачињавању елемената Правилника о статистици и нормама. Како нисмо од самог почетка били укључени у процес снимања норми, могли смо само да дамо своје примедбе на предлог поменутог правилника.

Наше конкретне сугестије су се односиле на чланове 7., 8., 17., 25. и 28. где смо тражили да се нормирају послови који се евидентно обављају

а нису унети у Правилник, као и на времена која су одређена за извршавање одређених радњи.

У делу прегледа услуга, процеса рада и норми дали смо мишљење да је неопходно у свим радним целинама где је дефинисан процес појединачног картовања пошиљака одредити две норме:

Момчило Јелисавчић

- прву норму у случају да се картовање обавља „скенирањем“ података са пошиљака бар-код читачем;
- другу за случај да се картовање обавља ручно, уносом података са бар-код налепнице на карту.

Још постоје поште и радна места где се не користи уређај за скенирање, већ се подаци о броју пошиљке (тринаест карактера) уписују ручно у документ, што је доста компликованији и спорији процес од процеса скенирања податка скенером. Такође смо били мишљења да је повећањем броја карактера који се уносе у документ повећано и време ноје је неопходно за извршавање таквог рада.

У случају рада у изменичној пошти наше мишљење је било да је неопходно раздвојити појединачно картовање писмоносних пошиљака и појединачно картовање пакета. Сматрамо да је немогуће изједначавати време потребно за послове скенирања или ручног исписивања података са писмоносног пошиљке која се ради на радном столу и пакета за који се мо-

ра вршити прелагање истих са гомиле на гомилу. Ово смо предложили из разлога што се ради на укидању пакетских спроводница. Оне се за „Некерман“ и „Квеле“ пошиљке већ не користе, па се евидентирање података о пошиљци може обавити једино визуелно са пошиљке-пакета.

За телекомуникационе услуге дат је предлог за нормирање услуге „Покушај отпреме телеграма телефоном“ крајњој доставној пошти од стране надређене пост-нет поште. Наиме, у доста случајева имамо неуспешних покушаја предаје телеграма телефоном крајњој доставној пошти. Разлози могу бити нејављање радника поште, заузетост телефонске линије, немогућност преузимања телеграма због заузетости радника крајње поште. Сматрали смо да се и то време које радник очито утроши мора евидентирати.

Код услуга новчаног пословања дали смо предлог да се евидентира рад на преносу података у неаутоматизованим поштама на крају рада, после сачињавања стања касе. Такође смо поставили питање да ли је радник на позадинском уносу нормиран?

Код задужења и раздужења књижених пошиљака и новчаних дознака дата је сугестија да није предвиђена припрема поштоноше за раздужење са испорученим пошиљкама са оптерећењем, са пошиљкама које нису уручене и са исплаћеним и неисплаћеним новчаним дознакама.

Такође, због неприсуствовања састанцима комисије за израду Правилника о статистици и нормама, није нам познато да ли се нормира услуга сачињавања понуде за продају услуге поштанских производа и артикала као и за авансно плаћање? Да ли се нормира унос фактуре за раздужење по извршеној дневној услузи од стране корисника са којим имамо склопљен уговор, и да ли се нормира штампање рачунског стања радника, преглед примљених пошиљака, преглед примљених уплата ваучера 063 и 064 као и прегледа прихода?

ЛОША ПРАКСА

Постала је већ устаљена пракса да, приликом издавања налога радним јединицама и поштама у којима се обавештавају о увођењу нових послова или услуга, нема информација како се те исте услуге и послови нормирају или под којом шифром се евидентирају у Статистици.

Последњи такав налог је стигао под бројем 2006-45768 (од 25. маја 2006. године) и по њему је наложено је да се обавезно све пошиљке које су примљене у пошти жигошу од стране радника на пријему. Послови жигосања примљених пошиљака (ЕПС-а, Телекома, директна пошта) нису предвиђени Правилником о статистици и нормама, а евидентно је да је то велики посао који захтева време. За сада је то посао који се никоме не евидентира. Зашто је то тако?

Састанак са господином **Милићем** и господином **Берисавцем**, главним координаторима у поступку израде новог Правилника о статистици и нормама је дао половичне резултате и том приликом су прихваћене неке од наших сугестија.

Увршћена је норма бројања новца на шалтерту у случајевима предаје пазара од великих корисника и пријема и предаје готовине од главне благајне, чега није било у предлогу правилника.

Такође је прихваћен наш предлог за нормирање припреме поштоноше за раздужење и одређена је норма од 20 минута као просек, која је по нашем мишљењу сасвим задовољавајућа.

Неке од примедби нису прошле, а на евидентираним нелогичности добили смо одговор да је мерење времена било препуштено самим радницима у седам радних јединица и да су они на основу тако добијених времена одредили просек. У том случају нисмо могли даље приговорати.

Подсећамо да је Главни одбор донео Одлуку о давању сагласности на Правилник о статистици и нормама. Знајући да норме директно утичу на висину зараде запослених, Синдикат ПТТ Србије посебно је заинтересован да норме буду реалне, како би запослени примили адекватну надокнаду за свој рад и због тога ће се са посебном пажњом и даље пратити примена и давати предлози измена и допуна поменутог правилника.

Момчило Јелисавчић

ПРЕДСТАВНИЦИ СИНДИКАТА НЕЋЕ УЧЕСТВОВАТИ У РАСПРАВИ О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О РАДУ

Радник сведен на гологнајамника

Министар Слободан Лаловић каже да не очекује велико незадовољство грађана, а нарочито не на начин на који се све, због сличне ствари, одиграло у Француској

Предложеним изменама Закона о раду била би умањена постојећа радничка права, која су у Србији иначе оскудна, и уколико би укинули право раднику на минути рад, топли оброк и регрес, нашег радника би претворили у гологнајамника, сматрају представници синдиката, који сматрају да засада нема потребе да се било шта мења у Закону, па стога неће учествовати у социјалном дијалогу. Синдикалци су обавестили **Слободана Лаловића**, министра за рад, запошљавање и социјалну политику да неће учествовати у раду трипартидне радне групе, формиране ради припреме измена и допуна Закона о раду.

Топли оброк није обавеза

У овом тренутку нема аргументације да би се било шта мењало у Закону о раду и то је једини разлог због чега сада нећемо учествовати у дијалогу. С том одлуком смо изашли сада јер смо тек сад добили званичан допис од Министарства рада, запошљавања и социјалне политике с предложеним изменама. Ми не видимо да је ово тренутак да се било шта мења и предлажемо да све остане као и досад.

Ако се прихвате најављене измене, исплата тог оброка била

би регулисана „као могућност, а не као обавеза послодавца“, а за основу за исплату боловања била би узимана основна, а не просечна тромесечна зарада запосленог јер сада „запослени који су на боловању или у одређеним периодима користе годишњи одмор примају више од оних који раде“. Према најављеним допунама, отпремнине радника неће бити исплаћиване на укупни радни стаж запосленог, већ на године рада проведене код послодавца код кога је запослени евидентиран као технолошки вишак, а родитељи хендикепираног детета радиће пола радног времена док дете не напуни 18 година.

Предвиђене измене Закона укидају накнаду за рад у сменама, осим накнаде по основу ноћног рада, која ће се исплаћивати као и до сада. Радни однос на одређено време, после измена, моћи ће да траје најдуже три године, уместо досадашњих годину дана, а годишњи одмор радници ће моћи да користе у деловима, с тим што би само први део био ограничен на минимум две седмице. Из Закона о раду, такође, „нестаће“ одредба према којој радник који је добио отказ може бити враћен на посао решењем инспекције рада. Закон

би био допуњен и предлогом о оснивању приватних Агенција за привремено запошљавање, односно изнајмљивање радника на одређено време. Реч је о агенцијама које би своје стално запослене раднике изнајмљивале према потребама других послодаваца.

Убеђивања и аргументи

Министар Слободан Лаловић каже да не очекује велико незадовољство грађана и социјалних партнера, а нарочито не на начин на који су се сличне ствари одиграле у Француској, јер „пре него што упуту закон у владу, ипак ће бити обављено много разговора, консултација, саслушати убеђивања и аргументе“.

„Сигурно је да нећу ићи с предлогом закона уколико немамо скупштинску подршку и уколико се не будемо бар разјаснили са социјалним партнерима око потребе појединих измена. Сви ће имати прилику да виде, чују, дају предлоге и аргументе, да се расправимо и онда ће то ићи на владу и у Скупштину“ рекао је Лаловић.

Договорићемо се само ако се спорна решења повуку – поручују синдикати.

БРАНЕ МИШИЧ, СТРУЧЊАК ВЕЋА СИНДИКАТА СЛОВЕНИЈЕ, ПОСЕТИО СИНДИКАТ ПТТ СРБИЈЕ

Како „тврдити пазар“

„Глобализација је на делу и систем у коме смо до недавно били сви заједно, систем једнакости у коме је распон плата био од један до пет и у коме су радници имали приоритет при подели станова нестао је без трага. Сада живимо у систему великих неједнакости, који је од принципа „један радник-један глас“, створио систем „једна деоница-један глас“. Ако сте гледали филм „Парк из доба Јуре“ схватили сте да су диносауруси изумрли јер нису знали да се прилагоде. Тако ће изумрети и синдикати ако се не прилагоде новом систему!“

Ово је истакао **Бране Мишич**, еминентни стручњак из Већа синдиката Словеније, који је недавно у пуној малој сали Дома синдиката одржао изузетно занимљиво предавање на тему: „Социјални дијалог између синдиката, представника послодаваца и владе“, „Колективно преговарање“ и „Синдикат у транзицији“.

Разлика у начину решавања проблема

Циљ предавања је био „оспособљавање синдикалних активиста за синдикални рад“, а гост из Словеније је веома инспиративно говорио о уобичајеним радничким проблемима са којима се, то се из његове приче веома јасно види, суочавају запослени у свим европским земљама. Разлика је, то је очигледно, у начини-

Договорите се са директором

„То што директор има велику плату није ваша ствар, него ствар власника компаније. Морате се са директором договорити да радници имају веће плате. Ја сам имао службени ауто до скоро и вратио сам га јер сам схватио да сваког месеца трошим 300 евра за њега. Више ми се исплати да идем превозом“, објаснио је неке своје ставове Бране Мишич.

ма њиховог решавања. А проблеми су, према његовим речима, питања зарада, накнада за минули рад, мерење продуктивности, мотивација запослених...

Основни кључ развоја привреде је – производња, а њено право мерило продуктивност која се мери искљу-

Бране Мишич

чиво бруто дохотком по запосленом. „Ако у обзир узмемо критеријуме за мерење продуктивности, какви су код вас уобичајени, доћи ћемо до недвосмисленог закључка да је Сизиф најпродуктивнији човек у историји. А какав му је резултат? Никакав! Јер, циљ није испунио. Зато, циљеви предузећа треба да буду примарни и њих треба тесно везати са колективним уговором“, истакао је Мишич и додао да, уколико нема адекватне мотивације, пре свега материјалне, неће бити ни резултата. Зато мотивација и јесте један од битних фактора који утиче на продуктивност.

Циљеви су профит и напредак

„Често ми замерају да причам као послодавац, а ја одговарам – економија је само једна – иста и за послодавца и за запосленог, а њен циљ је веома јасан – профит и напредак“, објаснио је гост из Словеније.

Зато највећа вештина у синдикалним активностима и јесте пронаћи праву меру између синдикалних

захтева и реално остваривих циљева. То је она права техника преговарања која је битан фактор успеха у односима између послодаваца и синдиката. У преговоре треба, саветује Бране Мишич, увек ићи потпуно припремљен. Захтеви који се постављају послодавцу треба да буду реално оствариви. Наравно, увек треба рачунати и са фактором „тврђења пазара“, народским језиком речено цењкањем, али не треба бити неумерен у захтевима. Јер, што су захтеви већи, теже их је остварити.

Техника преговарања

Гост из Словеније сматра да је резултат оно што се рачуна, а да начин на који се до њега дође и није од кључног значаја. „У преговорима са послодавцем увек се трудим да га убедим како је он тај који је на крају тријумфовао. Није ми битно ако друга страна помисли да је боље прошла и била вештија, све док ја успевам да остварим своје, реално зацртане, циљеве.“

Но, без обзира на све технике преговарања и односе између синдиката и послодавца, лични допринос сваког запосленог просперитету компаније кључ је и основица напретка. И за фирму, и за појединца у њој. Зато свако од нас, парафразира речи Кенедија гост из Словеније, треба да се запита колико је он лично допринео просперитету компаније и заједничком добру, а не само да испоставља захтеве и кука на свој положај. „Ви сте јако чудан народ. Све можете да направите сами, али увек чекате неког другог, да он зовне неког другог, да овај зове трећег... Тако скидате сваку одговорност са себе, а у случају неуспеха – нико није крив. Морате ствари узети у своје руке и стајати иза својих одлука. Учите и слушајте од свих и свакога, али, одлучујте по своме, јер само ви носите одговорност. Помози сам себи, па ће ти и бог помоћи,“ рекао је у свом предавању гост из Словеније.

ЗА ПЕТ ГОДИНА У ДРЖАВНОЈ УПРАВИ ЗАПОСЛЕНО ЈОШ 20.000 ЉУДИ

Бирократија све бројнија и јача

Пред посланицима републичке скупштине нашао се Предлог закона о платама државних службеника и намештеника, по коме ће основицу плата извршној власти одређивати парламент

Иако су нове власти одмах после 5. октобра обећавале да ће смањити и рационализовати бројни бирократизован државни апарат који гута огроман новац, у управи је од 2001. до марта 2004. године запослено око 20.000 нових службеника. Инфлација расте, јавна потрошња је превелика, а државни апарат све већи. Према званичним подацима Националне службе за запошљавање, у периоду од 1. јануара до 30. новембра 2004. посао је у државној управи добило још 5.000 људи.

Поставља се питање да ли ће усвајање новог закона о државним службеницима и намештеницима донети смањење бирократског апарата и како ће Предлог закона о платама државних службеника, уколико буде прихваћен у скупштини, утицати на јавну потрошњу. Државну управу не чине само запослени у влади и скупштини већ и у бројним агенцијама, управама, окрузима. У образложењу Предлога закона о платама службеника и намештеника напомиње се да за његову примену нису потребна додатна средства.

Буџет ипак повећан

Али, према изјави **Слађанке Милошевић**, секретара Републичког одбора Синдиката правосуђа Србије, ипак је планирано повећање у буџету од 1. јануара 2007. године за 44 одсто.

„За сада није довољно јасно за шта ће се та средства користити – за плате или за отварање нових радних места. Не зна се ни каква ће бити њихова расподела. Ако се узме податак да је запослених у августу 2001. било 8.099 и да се тај број повећао на 27.000 2004. године, то показује да од смањења државног апарата засада нема ништа. С обзиром на то да су у међувремену запошљавани и нови људи, бројке говоре да је државна управа поприлична и да броји око 30.000 људи. То показује да странке запошљавају све више својих људи, тако да ће и било којој

наредној влади оставити велике проблеме и трошкове. Те 2004. посао је изгубило наводно око 4.500 запослених из савезних органа. Многи су, ипак, успели да нађу ухлебљење у републичким органима, иако нису имали право да две наредне године од напуштања службе буду на државним јаслама и приде су добили по 24 бруто плате“ – рекла је Милошевићева.

Она је напоменула да, за разлику од државне управе, у правосуђу број запослених у односу на 2001. готово да није промењен, па је по систематизацији чак и мањи него што би требало. Запослених у правосуђу и управи за извршење заводских санкција, односно затворима, има 16.411. Милошевић напомиње да при томе, иако Светска банка стално упозорава на превелику јавну потрошњу, бирократија бива све бројнија. При томе, она истиче да Светска банка, када је реч о правосуђу, има став да је боље више платити запослене који имају повећан обим посла од 30 одсто него запошљавати нове.

Какав разред таква плата

Предлог новог закона о платама, који је недавно достављен Скупштини Србије, предвиђа знатне измене у односу на постојећи систем награђивања. Основне измене обухватају увођење платних група и разреда, као и усвајање основице плате са усвајањем буџета за следећу годину. Тако ће државни службеници бити подељени у 13 група и осам платних разреда, а намештеници у шест група.

У односу на сложеност послова које обављају, службеници се деле на „постављене“ и на „извршиоце“ (званца). Постављена лица подељена су у пет група са коефицијентима од 5.62 до 9, док су „извршиоци“ подељени у осам група са коефицијентима од 1 до 5,57.

У постављена лица сврставају се они који имају овлашћења за вођење и усклађивање рада у државном орга-

ну (начелници округа, државни секретари, директори у министарствима, и др.). Њих мора да постави влада, Врховни суд, Јавни тужилац или се њихов положај одређује актима државних органа. Изабрана лица сврстана су по групама у саветнике, сараднике и референте. Намештеници, лица која обављају пратеће послове у државним органима, подељени су у шест група са одговарајућим коефицијентима, од 0,75 до 2,53.

Циљ овог закона је да се омогући равноправност службеника који обављају исте или сличне послове. Како кроз плате, тако и кроз систем напредовања, кажњавања... Законом су уређене три категорије примања – плате, накнаде и друга примања, а по први пут је јасно прецизирано и

УВЕЋАЊЕ

Предлогом закона предвиђено је да се у наредној години за двадесетак хиљада запослених у државној администрацији повећа фонд плата за 41 посто, односно за 4.4 милијарде динара. Закон би ступио на снагу 1. јануара 2007. године.

шест врста додатака. Према речима професора Правног факултета и председника Удружења правника за демократију **Стевана Лилића**, ово је само још један у низу закона који на нов, европски, начин треба да регулишу положај државне управе.

„Основно је да се изврши деполизација управе и пређе на „систем заслуга“ у државној администрацији“, каже Лилић и додаје да, уколико се усвоји овај систем „професионалних заслуга“ где ће службеници бити награђени према својим професионалним способностима, и спроведу припреме за такозвану електронску владу, има шанси да добијемо модерну управу. Нажалост, извештај Уједињених нација ставио нас је на 156. место од 175 земаља по спремности за модернизацију.

ТРАНЗИЦИЈА И ГУБИТАК ПОСЛА УЗИМАЈУ ДАНАК И У ЉУДСКИМ ЖИВОТИМА

Самоубиства због отказа

Губитак посла на Западу одавно се високо котира међу узрочницима стреса, одмах иза смрти или болести најближих. Код нас раније није било тако. Радна места била су прилично сигурна, али последњих година ситуација се променила, па се на отказ све чешће реагује и подизањем руке на себе.

Број самоубистава због отказа, како наводи **Златко Николић**, социолог у Институту за криминолошка и социолошка истраживања, у порасту је у последње две године.

„Ми немамо податке колико је тачно радника дигло руку на себе због отказа, али према ономе што бележи штампа, само у првих пет месеци ове године регистровано је бар пет таквих случајева. То је више него у це-

лој прошлој години”, каже Николић и указује на то да је стварни број сигурно још већи, јер се самоубиства неретко прикривају, пошто се тај чин код нас још представља као срамота за породицу.

Социјална сигурност

На одлуку да неко због отказа прекрати себи живот, сматра Николић, пресудно утиче недостатак социјалне сигурности, што је нарочито изражено код старијих радника који у случају губљења радног места имају мале шансе да нађу ново запослење. „Ко ће да прими отпуштеног радника од 50 година, макар он био и доктор наука?”, пита се он додајући да руку на себе због отказа најчешће и

подижу људи у петој и шестој деценији живота.

„Влада општа отуђеност, и у комшилуку и у самој породици. Када човек добије и отказ, а као излаз или алтернатива му се да само ситна отпремнина којом се не може отворити ново радно место, или му се омогући дводневни курс са којим не може да нађе посао, он стање у коме се нашао доживљава као безизлазно”, објашњава Николић.

Психолози тешко прихватају објашњење да је отказ једини разлог за самоубиство: „Мислим да отказ није једини разлог, већ само још један у низу фрустрирајућих фактора који додатно оптерећују човека. У том случају отказ представља само окидач за такву драстичну реакцију”, наводи Вишња Хелајзен, психолог рада из Националне службе за запошљавање.

Потребни психолози

Да би се останак без радног места лакше поднео, сматра она, треба да се потруде и сами радници које отказ задеси, али и предузећа која имају технолошке вишкове.

„Радници ће тако стање у коме су се по отказу нашли схватити као пролазно и организовати се како би пронашли ново запослење. Предузећа која отпуштају раднике требало би да ангажују стручњаке који би могли предложити алтернативна решења, као и психологе рада да припреме раднике за ситуацију која им следи, што би им помогло да све преживе под мањим притиском”, каже психолог **Хелајзен**.

На већу улогу предузећа указују и синдикати, који сматрају да би социјални дијалог о коме се стално прича, а кога, изгледа, има мало, требало да ојача у самим фирмама. Кроз тај дијалог требало би да се уговарају и бољи социјални програми. Да социјални дијалог функционише на терену и самоубистава због отказа било би мање.

СПОРТ И ДРУЖЕЊЕ

Миријевци најбољи

На иницијативу чланства, Одбор синдикалне организације „Београд-центар” је донео одлуку да организује турнир у малом фудбалу, који је одржан током маја месеца ове године. Све веће поште које припадају овој радној јединици учествовале су у

акцији и пријављено је осам екипа које су биле подељене у две групе.

Након узбудљивих и неизвесних борби, у финалу су се састали такмичари из Поште Београд 22 и Поште Београд 74. Захваљујући бољој игри, поштари из Миријева (пошта 74) постали су победници турнира.

На крају, након подела награда и проглашења победника, организовано је дружење уз вечеру за све учеснике турнира. Читав ток такмичења

је протекао у фер и коректном надметању, што је и био основни циљ организатора турнира.

Посебну вредност и печат читавој акцији је дало и дружење радника на спортским теренима али и ван њих, тако да већ постоје захтеви да овај турнир постане традиција која ће се настављати уз подршку и организацију Синдикалне организације.

Данијел Гачић

ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПОХВАЛУ, АЛИ НЕ И ТРЕТМАН РАДНИКА

Коверта све тања

Економски показатељи пословања јавних предузећа у току 2005. године одредили су редослед успешних и стручњаци из области економије су то презентовали јавности. Али, ова информација је обрадовала само пословодство нашег Предузећа. Телеком и НИС су по резултатима пословања у рангу са нама, а ЕПС је доста нижи на лествици успешности. Зашто ПТТ радници на ову информацију остају равнодушни?

Чињеница је да се међу јавним предузећима која су набројана као најуспешнија, ПТТ налазе на последњем месту лествице по просеку личних доходака запослених и далеко је испод НИС-а, ЕПС-а и Телекома по односу уложеног рада и остварене добити. Осим тога, уложени рад је неупоредив у овим предузећима, с обзиром на чињеницу да су услуге у другим ЈП далеко профитабилније и да њихов уложени рад доноси многогоструко већу добит од уложене јединице рада него у ПТТ систему.

Свуда се у пословном свету резултати пословања рефлектују и на просек примања радника који ту добит и остварују, једино то изгледа није случај код запослених у ПТТ-у. Наши радници су били стрпљиви дуги низ година. Овакав третман и положај су „заслужили још далеке 2001. године када је ступила на снагу уредба тадашње Владе Србије о замрзавању доходака у јавним предузећима. Тадашњи директори у НИС-у и ЕПС-у су, „не поштујући“ одлуке владе пре самог ступања на снагу Уредбе, успели да повећају плате својим радницима за преко 50 процената. Захваљујући ревности и принципијелности у поштовању одлука владе, наш тадашњи директор није нашао могућности да своје раднике по зарадама издигне на ниво осталих предузећа, већ је то повећање извршено у далеко нижим процентима од осталих јавних предузећа.

То је допринело да се овај јаз, казнијим праћењем инфлације, све ви-

ше повећавао и довео ПТТ раднике у незавидну позицију у којој су сада. Чињеница каже да ПТТ радник има за 50 одсто мању плату од радника НИС-а или 30 одсто мању плату од радника ЕПС-а, кога у мерилима успешности пословања и нема на неком завидном месту. Очито је било најбитније у повољним моментима имати „правог“ човека на правом месту и резултат би, по раднике, био задовољавајући.

ПТТ радници су до сада радили и углавном молили за разумевање њихове ситуације и гласно негодовали. Међутим, у последње време радници су се повукли у себе, међуљудски односи се све више погоршавају, а чињеница је да их је све више са психичким проблемима. Бојимо се да ће у једном моменту све измаћи контроли и довести до излива незадовољства које неће донети добро ни радницима а ни Предузећу. Стога апелујемо на пословодство да се сете мудрости Милоша Обреновића.

КОЛИКО СМО СОЛИДАРНИ-ЈУБИЛЕЈ ФОНДА СОЛИДАРНОСТИ У СУБОТИЦИ

Пет година успешног рада

Чланови Фонда солидарности запослених у РЈ ПС Суботица 15. маја 2006. године обележили су пет година од почетка рада ове добровољне и хумане асоцијације. Идеја је рођена још раније, 1998 године, када је тадашњи председник Синдикалне организације Поште у Суботици предложио Синдикату Телекома да се оснује Фонд. Циљ је био да се брже делује и да се помогне запосленима који су дуже на боловању, који су имали смртни случај или им је потребна новчана помоћ за лекове. Све се одиграло у време раздвајања Поште и Телекома и све се више потврђивало да заједништва има све мање.

Фонд наставља са радом 2000. године у оквиру Синдиката ПТТ Србије – СО Суботица, да би након годину прерастао у Фонд солидарности запослених у РЈ ПС Суботица. Данас броји 344 члана, што представља три четвртине запослених, који за Фонд сваког месеца издвајају 70 динара на име чланарине.

У протеклих пет година прикупљено је преко милион динара и у просеку је сваком другом члану Фонда исплаћена новчана помоћ, највише за дужа боловања и смртне случајеве. Како је одређен број чланова Фонда добровољно, уз одређену стимулацију, напустио Предузеће, у овој години мањи

број запослених користи помоћ за дужа боловања, тако да се сваког месеца за те намене исплаћује по 2.000 динара (раније је износ био 1.500 динара) а за смртне случајеве 6.000 динара (за смрт родитеља) и 9.000 динара (за уже чланове породице). За помоћ у лечењу исплаћује се 50 процената од износа рачуна за медицинске услуге и лекове, а највише 6.000 динара.

Новчане помоћи на први поглед нису велике али, морамо признати, оне добро дођу у овим тешким временима.

**Председник Управног одбора Фонда
Роза Маравић, дипломирани
економиста**

СКУПШТИНСКА ДОКУМЕНТА

Извештај о раду Главног одбора

На основу члана 34 став 30 Статута Синдиката ПТТ Србије подноси Извештај о раду Главног одбора Синдиката ПТТ Србије.

Пошто је ово прва Скупштина након спроведених редовних избора у нашем синдикату, период који је покривен овим извештајем је од формирања новог сазива Главног одбора – 28.07.2005. године.

Као прво, желим да вас подсетим да је, након усвајања измена и доношења новог статута пред поменути изборе, Главни одбор добио сасвим нову, другачију улогу. Те промене се првенствено односе на формирање Извршног одбора као оперативног тела који је преузео део ингеренција Главног одбора који је, са друге стране, добио првенствено „законодавну“ и контролну функцију кроз доношење аката, смерница рада и одлука важних за рад нашег синдикату.

*Систематизација, норме...
Систематизација, норме...
Систематизација, норме...*

Хронолошки гледано, на почетку рада имали смо, као највиши орган између две Скупштине, тежак задатак да донесемо потребна акта и правилнике како би Синдикат не сметано функционисао и како би биле испоштоване све одредбе новог Статута. Тај посао је био тежак, првенствено зато што постојећи Статут није доречен у мери која је била потребна у том тренутку. Било је тешко и зато што смо били решени да све трошкове које прате наш рад смањимо на најмању могућу меру, што је такође изазвало отпоре.

Први изазов на који смо наишли је било само функционисање Главног одбора који, као што знате, броји 38 чланова и представља глобално тело чији је рад често тешко контролисати. Ипак, успели смо да наш рад поставимо тако да на самим седницама дискутујемо и доносимо важне одлуке о свим битнијим дешавањима у Предузећу, али и шире. Поменућу неке од тема којима смо се бавили и које су покренуте на нашим седницама:

Материјални и социјални положај запослених

Пре свега мислим на зараде које су рак рана у нашем Предузећу и које изазивају велико незадовољство међу запосленима. Чињеница је да зараде у Пошти не прате повећање обима посла и раст трошкова живота, као што је и чињеница да већина предузећа из јавног сектора има веће плате од нас.

Са друге стране, сви смо сведоци да Влада Републике Србије спроводи строгу монетарну политику и не дозвољава значајнија повећања зарада и да смо, по овом питању, практично блокирани погрешним одлукама пословодства од пре 5-6 година.

Знајући све то, трудили смо се да на све могуће начине барем мало поправимо буџете ПТТ радника. Подсетићу вас на одлуке Главног одбора о исплати две зараде из добити у овој години, а и активности око додатног пензионског осигурања такође су покренуте на нашу иницијативу. Очекујемо да се отпочне са реализацијом наше идеје о подели

допуна за мобилне телефоне за све запослене у Пошти.

Систематизација, норме...

Међутим, осим зарада као главне теме, бавили смо се и мноштвом других ствари које су се наметале као проблеми који на директан начин утичу на зараде и положај запослених. На седницама Главног одбора расправљало се и донете су одлуке у вези са систематизацијом, критеријумима за зараде, нормама, стамбеном политиком у Предузећу, униформама, акцијама и тако даље. Често су наше одлуке биле тешке за спровођење, често смо тражили више од онога што је у том тренутку било могуће остварити, али сматрам да је све то део притиска на пословодство, али и на наше представнике у преговорима да извуку максимум могућег удатом моменту.

Желим да истакнем чињеницу да је Главни одбор сада у великој мери јединствен, да смо углавном превазишли поделе и личне интересе и да у складу са статутарним одредбама свој део посла обављамо одговорно. Успели смо да подигнемо ниво свога рада на тај начин што спречавамо опструкцију рада кроз празне дискусије и личне промоције. И дисциплина на самим седницама је све боља, тако да стижемо да обрадимо све теме и проблеме са којима се суочавамо, а уведена је и нова пракса да се седнице периодично одржавају на терену – по изборним јединицама. То значи да између две седнице Главног одбора одржавамо четири „мини Главна одбора“ којима присуствују и председници синдикалних организација

као и чланови ИО са регије на којој се састанак одржава. Том приликом се обаве разговори и са пословодством РЈ у којој се организује састанак и решавају многи проблеми у самом функционисању СО.

Као што знате, Главни одбор има и функцију Скупштине Фонда солидарности и желим да изразим задовољство чланова ГО и моје лично њиховим досадашњим радом.

На следећој нашој седници биће изабран нови састав Управног одбора Фонда.

Према важећем Статуту, Главном одбору и мени као председнику намењена је и улога контролора рада ИО и председника Синдиката. Главни одбор расправља о раду, именује и разрешава чланове ИО, а председник Главног одбора прати спровођење одлука Главног одбора. И поред овако подељених улога и првобитних сумњи у могућност функционисања на овим основама, желим да истакнем одличну сарадњу.

Ми смо велики синдикат, имамо велики број чланова и гломазну организацију коју није лако контролисати. У таквом систему свако мора да ради свој део посла како би читав систем добро функционисао. У нашој организацији, како је то већ Статутом предвиђено, Главни одбор је нека врста законодавне власти док се конкретни резултати очекују од рада Извршног одбора. Ми смо ту да им одлукама из своје надлежности помогнемо у том раду и верујем да ће се наставити одлична сарадња и заједнички рад на добробит свих запослених.

Што се тиче будућег рада, могу да вам обећам да ћемо предано радити на спровођењу одлука и стратегије коју буде усвојила ова Скупштина. Стараћемо се да свака одлука коју донесемо буде првенствено у интересу запослених али и Предузећа од чијег доброг пословања зависи егзистенција више од 16.000 породица.

**ПРЕДСЕДНИК ГЛАВНОГ ОДБОРА
СИНДИКАТА ПТТ СРБИЈЕ
Милорад Будимир**

Извештај о раду Синдиката ПТТ Србије између две скупштине

Поштоване колегинице и колеге,
Дозволите ми да вас известим о активностима и резултатима које смо Синдикат ПТТ Србије, Извршни одбор Синдиката ПТТ Србије и ја као председник имали у протеклом периоду, у последњих годину дана.

Непосредно по одржавању претходне Скупштине, одржани су редовни избори на свим нивоима Синдиката ПТТ Србије. Избори су протекли у у демократској атмосфери и у складу са Статутом Синдиката. У синдикалним организацијама у којима су уочене неправилности (чега није било у знатној мери), уз учешће Комисије за праћење избора, избори су поновљени у целини или у појединачним случајевима.

По први пут је Статутом Синдиката ПТТ Србије уведена изборна функција председника Главног одбора Синдиката ПТТ Србије, коју је до ових избора обављао председник Синдиката ПТТ Србије по функцији, те ће стога Извештај о раду Главног одбора Синдиката ПТТ Србије поднети његов председник. Такође, битна новина после ових избора била је и конституисање Извршног одбора Синдиката ПТТ Србије. Извршни одбор, као тело Синдиката ПТТ Србије, требало је активношћу својих чланова да допринесе бржем, ефикаснијем и конкретнијем деловању Синдиката ПТТ Србије како према спољним чиниоцима, тако и према синдикалном чланству по дубини. О томе зашто је формирано тело, а не орган Синдиката ПТТ Србије биће речи неком другом приликом.

Од септембра, Извршни одбор је почео да ради и после почетног, рекао бих усаглашавања и обезбеђења неопходних услова за рад чланова Извршног одбора, чини се да то тело полако заузима место које му је Статутом предвиђено и сваким даном су

све евидентнији резултати њиховог рада. Наравно, то још увек није оно што би смо моје колеге и ја хтели, али с обзиром на начин избора ИО и одређено почетно неискуство његових чланова, мислим да се квалитет рада постепено подиже.

У оквиру својих надлежности, чланови Извршног одбора су задужени по појединим областима и сегментима рада, и уз то имају обавезу да покрију одређену територију своје изборне јединице, у смислу информисања и пружања сваке друге помоћи активистима на терену, као и да доносе информације са терена. У претходном периоду, акценат синдикалног рада протегало се у неколико праваца: активно учешће у активностима око реструктурирања Предузећа; доношење акта о систематизацији и Анекса Колективног уговора Предузећа; покретање велике „акције за акције,” и оснивање Савета запослених у ПТТ-у и Телекому-у; стимулативни одлазак из Предузећа; активности према министарствима, пословодству и Управном одбору Предузећа; едукација чланова; међународна сарадња и још пуно тога. Оно са чим нисмо задовољни и што нисмо успели да променимо у задовољавајућој мери, то је реалност да није било адекватног раста зарада, тако да су оне на јако ниском нивоу. Када се томе дода чињеница да обим посла сваког дана све више расте на свим нивоима, да су услови рада јако лоши, негде и катастрофални, то уз ниске зараде нашу синдикалну борбу у приличној мери девалвира.

Наравно да, ако ствари посматрамо парцијално и ван контекста окружења, амбијента у коме егзистирамо и стања у које је Пошта доведена неогдговорношћу државе и дневне политике, све то изгледа управо тако. Али,

одлучни смо у настојању и ништа нас неће поколебати и обесхрабрити да осмишљеним, јасним, аргументованим и недвосмислено одлучним ставом наставимо са борбом и обезбедимо побољшање услова рада, технолошки напредак и знатније повећање зарада у наредном периоду. Економски и социјални положај и заштита основних права запослених, као и заштита самих радних места нам је основни задатак и сада и у наредном периоду.

Ево како је изгледао раст зарада у протеклој години:

– пројектован и одобрен раст зарада у ЈП ПТТ „Србија“, према одлуци Владе Србије за 2005. годину је био 7,5 процената

* раст трошкова живота у 2005. години био је 17,6 одсто

* раст зарада у ЈП ПТТ „Србија“ у периоду децембар 2004. – децембар 2005. године био је 20,5 одсто и то: за април 2,9 одсто, за мај 4,3 одсто, за јул 6,5 одсто, за октобар 3,5 одсто и за децембар 3,3 процента.

Из овога се види да је реалан раст зарада у ЈП ПТТ „Србија“ у 2005. години износио 2,9 одсто. Томе је у знатној мери допринео и пројекат стимулативног одласка из Предузећа, који је настао као акција синдиката и по коме је, у првој фази, од 1741 пријављених, Предузеће уз новчану надокнаду напустило 966 запослених, а у другој фази, од 992 пријављених, Предузеће је напустило 418 радника. Комисија, у чијем саставу су активно учествовали представници синдиката, квалитетно је одрадила посао и према јасно дефинисаним критеријумима из Предузећа је отишло 1384 послена уз материјалну надокнаду.

Такође, ребалансом плана за 2006. годину предвиђен је одлазак још 300 запослених из одређене циљне групе. Тако је синдикат на практичан начин избегао опасност класичног отпуштања по основу технолошког вишка и са поносом могу рећи да ниједан запослени по том основу није напустио Предузеће мимо своје воље. Са друге стране, одлазак запослених из Предузећа се индиректно одразио на бројност нашег чланства у виду смањења броја чланова. Али и поред тога, наш

синдикат, са потписаним новим приступницама, на дан 15.05.2006. године броји 10.650 чланова.

У јуну 2005. године смо, на наше инсистирање, били на састанку у Министарству финансија. У разговору са министром **Динкићем** инсистирали смо на томе да зараде у ПТТ-у морају бити знатно веће и адекватне уложеном раду, бар на нивоу зависних предузећа, без обзира на наводне притиске и ограничења са стране (ММФ, Европска банка итд.). Тражили смо да плате у јавним предузећима не расту линеарно, већ према резултатима рада и пословања. То је резултирало планом раста зарада већ у овој години, али ипак недовољно. ПТТ-у је дозвољен раст за 2006.г од 10,3 одсто, Телекому 13,6 процената, ЕПС-у 6,3 одсто, ЖТП-у такође 6,3 процента итд. Значи, укинута је уравниловка која је важила до тада.

Тада започети разговор смо наставили крајем марта 2006. године и поново смо изнели проблеме који су евидентни и који су додатно нарастали новим кредитним задужењем за откуп дуга компаније „Мобтел“, а у корист Републике Србије. Речено нам је да ПТТ неће изгубити на овом послу, већ чак напротив. Разговор је био конкретан и коректан, али не и завршен, јер је остала још једна рунда разговора за јесен ове године.

Што се тиче економског и социјалног положаја запослених у 2006. години, одрађено је и договорено следеће:

– одобрен раст зарада за 2006. годину за ЈП ПТТ „Србије“ износи 10,3 одсто;

– 7. јануара 2006. године исплаћена добит из 2004. године у висини једне зараде;

– 15. маја 2006. године бесповратна позајмица у висини 1/2 зараде;

– у септембру следи исплата зараде из добити за 2005. у износу од 630 милиона динара – такође је договорено да се после продаје компаније „Моби063“, Пошти врати 92 милиона евра на име дуга по основу кредита за „Мобтел“. Од тога би се 42 милиона евра искористило за инвестиције у Пошти (ГПЦ, обнова возног парка, инвестиције и реновирање пошта, технолошко унапређење и ре-

новирање, побољшање услова рада, унапређење заштите људи и средстава итд.) Осам милиона евра било би одређено ка запосленима у ПТТ-у у виду иницијалних средстава за додатно пензионо осигурање запослених (средства довољна за првих 16 месеци, а после тога би Предузеће на терет трошкова пословања наставило да сервисира ову обавезу) Висина одређених средстава је 3.000 динара по запосленом, што је максимални неопорезиви део.

Имам утисак да је овај део договора прошао доста незапажено од стране запослених, иако сам мишљења да квалитетом надмашује остале ставке из договора. Ради ваше информације, ретки су синдикати који су обезбедили овај вид заштите запослених, а компанија као што је НИС је то обезбедила у висини од 2.000 динара по запосленом.

Договорено је да на јесен седнемо за преговарачки сто и разговарамо о висини „конкретнијег“ повећања зарада, с обзиром да због већ преузетих обавеза према ММФ-у и већ усвојеног плана пословања то није било могуће урадити већ тада.

По питању реструктурирања десиле су се следеће ствари:

– РЈ „Друштвени стандард,“ је издвојен из Предузећа и формирано је Привредно друштво „ПТТ-Угоститељство“. Наш синдикат је максимално учествовао у обезбеђењу услова и заштите запослених и на папиру им обезбедили добру заштиту. Али, време је показало да папир и реалност нису исто и брзо су се појавили проблеми по питању њихове заштите. Известан број колега, који су за то изразили жељу, а одговарали су условима конкурса, збринули смо по поштама, а ни остале нисмо оставили на цедиљу и од Управног одбора Предузећа смо захтевали заштиту и поштовање договора. То смо, после разговора у влади, надам се, и обезбедили.

– Око 800 колега (радници на одржавању хигијене и обезбеђење) преведено је у новоформирано предузеће „Телус“ а. д., које је основано као предузеће у власништву Телекома. Радници су преузети из Поште, уз обезбеђену заштиту, а све из разлога јер је у Пошти престала потреба за

таквим пословима (односно Пошта их више не обавља) Према нашим сазнањима, колеге које су прешле су задовољне како примањима, тако и условима рада.

– РЈ „Аутопревоз“ је био предвиђен за издвајање, али смо разговори ма и притиском то „одложили“ бар за сада, а Радној јединици обезбедили смо нека побољшања у самом пословању (самостална набавка делова, монтирање коморе за фарбање, побољшање услова рада итд.) За сада то даје резултате и ми стално пратимо ситуацију. Из плана пословања је чак избрисано поглавље које говори о реструктурирању у ПТТ-у, али то нас неће заварати, јер смо већ имали примере да одлука владе преко ноћи стави ван снаге све договоре и планове у вези са већ договореним.

Став нашег синдиката по том питању је јасан: реструктурирање као јачање РЈ у организационом, кадровском, технолошком и у смислу квалитета услуге ДА, али реструктурирање као расапарчавање и распродаја појединих делова Предузећа НИ ПО КО-ЈУ ЦЕНУ!

– Синдикат је активно учествовао у доношењу Колективног уговора и његовог Анекса, којим је усвојен и акт о систематизацији у Предузећу. У ситуацији ограничене расподеле масе за зараде запосленима, овом систематизацијом је учињен први корак у реалнијем вредновању послова на радним местима у технологији. Повећање није спектакуларно, али, с обзиром на ограничење масе и немогућност обезбеђења додатне масе за зараде, ово је било једино могуће у том тренутку. Наравно да смо заинтересовани за материјални положај свих запослених, али смо сматрали да у оваквим ограниченим могућностима треба почети од технолошког процеса рада.

Оформљена је комисија која прати примену Колективног уговора Предузећа, у којој смо такође заступљени, и на основу чијих запажања се тренутно на терену врше исправке последица лоше примене акта о систематизацији. Такође, у процесу примене је и акт о статистици и нормама, који ће додатно дефинисати зараду сходно продуктивности и уложеном раду запослених.

Преко својих чланова, активно смо укључени у рад Стамбене комисије Предузећа, која је завршила са расподелом средстава опредељених за ту намену за 2005. годину, а у току је конкурс за расподелу 644.000.000,00 динара у те сврхе, што су средства пет пута већа него што је то било у претходној години. Својим примедбама смо на Управном одбору Предузећа успели да побољшамо неке одредбе Уредбе, али расподела по принципу јединствене листе за Предузеће још увек не наилази на наше одобравање и сматрамо да фаворизује одређене категорије запослених. Чак смо се и писмено обратили са захтевом за измену Уредбе, али одговор је да Уредба има тежину закона и за сада не постоји воља да се било шта мења.

– Синдикат ПТТ Србије и даље има право на учешће у раду Управног одбора Предузећа преко представника кога смо ми делегирани, који има право гласа у одлучивању и право на активно учешће у раду кроз дискусије. У претходном периоду, који обухвата овај извештај, он је то своје право небројено пута користио и својим гласањем, по питању неких битних одлука, јасно ставио до знања како синдикат и запослени одговорно анализирају поједине за компанију и запослене битне ствари и супротстављају се свим недовољно јасним, недефинисаним и лошим одлукама за Предузеће. Такође, седницама присуствује председник Синдиката ПТТ Србије без права гласа, али са могућношћу и правом дискусије, и у том делу сва права за које се синдикат изборио максимално се користе на самим седницама, што је на крају, у не малом броју случајева, резултирало квалитетом.

– Активна је комуникација са пословодством, додуше у недовољној мери. Такође, и комуникација са министарствима по потреби, која такође даје одређене резултате.

– На плану међународне сарадње постоји одређена активност, како у праћењу свега што се дешава у међународном синдикалном окружењу, тако и у активном учешћу на конференцијама стручног карактера. Такође смо у завршној фази реализације приступања једној од највећих ме-

ђународних синдикалних централа „Еурофедоп“. Већ смо послали и потписали писмо о намерама о чему ће те бити детаљније упознати другом приликом. Тим поводом је међу нама данас и један од потпредседника те централе, господин Вехар.

– На Скупштини Конфедерације слободних синдиката, одржаној у априлу у Соко Бањи, коначно је изабран председник КСС и у наредном периоду ће то бити **Милан Ковачевић**, бивши председник Синдиката ЕПС. Чланови Скупштине КСС су јединствени у нади да ће Конфедерација коначно почети да функционише онако како сви желимо и да ћемо врло брзо заузети место које нам припада на синдикалној мапи Србије. Активнијим и агресивнијим наступом, мораћемо да се изборимо за активно учешће у Социјално-економском савету Србије и организовањем служби на нивоу КСС пружити сву потребну економску и правну помоћ синдикатима у оквиру Конфедерације. Посебан акценат ћемо ставити на активности у оквиру гране поште, телекомуникације и медија, у којој се на функцији председника тренутно налази моја маленост.

– На крају, оно што је тренутно актуелно, а резултати ће се већ знати у моменту подношења овог извештаја, то је завршна фаза такозване „акције за акције“. Наиме, иницијатива, чији је покретач између осталих био и наш синдикат о обезбеђењу права запосленима у јавним предузећима на бесплатне акције, а која је касније прерасла у народну иницијативу која то право захтева и за све остале пунолетне грађане Србије, подржане са 500.000 потписа, дошла је на дневни ред Скупштине Републике Србије.

Народни посланици, сходно својим убеђењима, дићи ће или не руку за те предлоге. Оно што је индикативно је да смо у разговору са посланицима и посланичким групама добијали прећутну подршку, а од неких и јавну, насупрот томе у аргументованој расправи, у начелу и по појединостима, у Народној скупштини Србије, од стране посланика није било нити једне аргументоване дискусије на ту тему. Да ли то значи да посланици немају никакву примедбу на наше законе, по-

казаће се у дану за гласање. Оно што је евидентно је да је у парламентарном животу Србије, по први пут, на дневни ред Скупштине РС стигао сет закона који предлажу синдикати и по први пут се у Скупштини расправља о предлогу закона чија иницијатива долази ван Скупштине (а не на предлог Владе РС, министарстава, посланичких група или посланика).

Такође, већ крајем 2005. године је, као последица притиска овом акцијом, усвојен амандман по коме запослени у јавним предузећима имају право на бесплатне акције, али тек по завршетку приватизације.

Синдикат ће се одлучно супротстављати сваком покушају распарчавања и распродаји нашег Предузећа. Сматрамо да наше Предузеће треба да сачува своју друштвену улогу и да, уз одређену модернизацију и адекватну реорганизацију, може да пружи квалитетне услуге грађанима и на тај начин сачува универзалну поштанску услугу.

У вези са најновијим дешавањима око Поштанске штедионице, а у

недостатку правих информација, већ смо забринути, како за судбину како ПШ, тако и запослених у ПТТ-у који раде на пословима платног промета. Зато смо се обратили смо министрима **Велимиру Илићу** и Млађану Динкићу и тражили да у што краћем року закажу састанак са репрезентативним синдикатима у ПТТ-у.

Инсистирамо да се на том састанку сагледају проблеми везани за ПТТ и Поштанску штедионицу (спајање са Српском банком, нарушавање власничке структуре ПТТ-а и евентуалне последице овакве одлуке по обављање послова платног промета у ПТТ-у, итд.). Тиме бисмо избегли евентуалне непријатности, које би проистекле из недостатка ваљаних информација и због исхитрених и економско неоправданих одлука.

Могао бих још да причам, вероватно сам неке ствари пропустио да поменем (не са намером), на чему вам се извињавам, али сматрам да се из овог извештаја могло видети да се у Синдикату ПТТ Србије пуно радило у протеклом периоду.

Још једном бих нагласио да нисмо задовољни учињеним по питању зарада и услова рада. Остаје нам да наставимо борбу још јачим аргументованим притисцима, а уколико буде потребе и осталим видовима синдикалне борбе.

Наравно, од свих вас и од осталих наших активиста на терену, очекујем веће ангажовање, бољу и правовремену информисаност чланства, као и мобилност свих чланова синдиката да у предстојећем периоду и временима која не обећавају пуно тога доброг, одговорно и одлучно одговоримо свим захтевима синдикалне борбе, све у циљу одбране и егзистенције посла и компаније. Свим расположивим средствима ћемо заштити запослене који поштено и квалитетно раде у изузетно тешким условима и за то не траже ништа више, већ да адекватно том раду буду и плаћени.

Уосталом то и јесте циљ и сврха нашег постојања.

**ПРЕДСЕДНИК СИНДИКАТА
ПТТ СРБИЈЕ**

IV СКУПШТИНА СИНДИКАТА ПТТ СРБИЈЕ, ОДРЖАНА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ 26. И 27. МАЈА 2006. ИМАЈУЋИ У ВИДУ ИЗЛАГАЊА И ДЕБАТУ КОЈА ЈЕ УСЛЕДИЛА, УСВОЈИЛА ЈЕ

ДЕКЛАРАЦИЈУ

Са следећим закључцима и поручама:

– Доприносићемо и деловаћемо у складу са нашим могућностима и захтеваћемо од Владе Републике Србије и пословодства ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ (када то буде потребно), да се сва спорна питања решавају мирним путем, кроз дијалог и преговоре.

– Наш синдикат ће деловати у циљу боље и ефикасније заштите интереса и права запослених како у нашем предузећу, тако и кроз Конфедерацију слободних синдиката осталих јавних предузећа. Улагаћемо напоре за постизање споразума у духу заштите права радних људи, очувању и повећању броја радних места, раста зарада и побољшања радних и животних услова.

– Одлучно ћемо се супротставити сваком покушају распарчавања

и распродаје имовине нашег предузећа. Сматрамо да ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ треба да сачува своју друштвену улогу и да, уз одређену модернизацију и адекватну реорганизацију, може да пружи квалитетну услугу грађанима, јер је то начин како сачувати универзалну поштанску услугу.

– Супротставићемо се давању посебних услова и привилегија како страним тако и домаћим компанијама које се баве нама сродном делатношћу, јер управо то нарушава принципе здраве конкуренције, угрожава радна места наших запослених, интересе Предузећа и грађана наше земље.

– Радићемо на унапређивању, повезивању и удруживању синдиката земаља региона и на тај начин ћемо се заједнички успешније суо-

чити са изазовима времена које је пред нама.

– Путем демократске процедуре друштвеног дијалога синдикат ће се борити на националном и регионалном нивоу да утиче на све битне факторе како би се сачувала друштвена улога Поште, задржале приступачне цене и остварило побољшање квалитета услуга.

– Активно ћемо учествовати у свим процесима са нашим предлозима, ставовима, анализама и одлукама ради постизања договорених циљева.

Декларацију доставити:

- Влади Републике Србије
- пословодству ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“
- UNI-у
- EUROFEDOP-у
- КСС
- свим запосленима

НА ОСНОВУ ЧЛАНА 27. ТАЧКА 6. СТАТУТА СИНДИКАТА ПТТ СРБИЈЕ, IV СКУПШТИНА СИНДИКАТА ПТТ СРБИЈЕ, НА СВОЈОЈ ПЛЕНАРНОЈ СЕДНИЦИ, ОДРЖАНОЈ ДАНА 27. 5. 2006., УСВАЈА:

Програм Синдиката ПТТ Србије

I Општи део

1. Синдикат ПТТ Србије, као организација добровољно организованих чланова у свом функционисању, мора обезбедити самосталност у одлучивању и деловање са нестраначких позиција, са јасно испољеним интересом за јачање социјално-економског положаја свих запослених.

2. На иницијативу нашег синдиката реализоваће се допунско пензионо осигурање за све запослене, а сам процес реализације и завршетка активно сти очекује се почетком јесени.

3. Фонд солидарности Синдиката ПТТ Србије, уз одређену модернизацију (у смислу склапања аранжмана попут уговора са „Еуродијагностиком“), представља светлу тачку и компаративну предност нашег синдиката. Такође, активност Фонда представља и реализацију принципа солидарности једног од најважнијих принципа синдикалног рада. У оквиру те теме, напомињемо да нас у наредном периоду очекује реализација наше иницијативе везане за превентивну рехабилитацију запослених, ради очувања њихове радне способности.

4. Као један од иницијатора, донели смо одлуку о уласку у Конфедерацију самосталних синдиката, заједно са најјачим синдикатима јавних предузећа и финансијских установа у Републици. Након конституисања, усвајања Статута, избора органа и функционера Конфедерације, од ње очекујемо остварење наших интереса због којих смо се и удружили, а то су:

– подела бесплатних акција пре приватизације предузећа, а у вези са тим већ смо део циља остварили усвајањем амандмана у Скупштини Србије кроз измену Закона о јавним предузећима;

– социјални дијалог на највишем нивоу са представницима Владе Србије и представницима ресорних министарстава;

– остваривање бесплатне правне заштите наших чланова на раду и по основу рада;

– неопходни заједнички наступ на међународној синдикалној сцени у оквиру UNI-а и EUROFEDOP-а.

5. У периоду транзиције, реструктурирање и приватизација представљају један од основних задатака синдиката, тако да ћемо се као и до сада активно укључити у процес реструктурирања. У том процесу, наш основни задатак биће збрињавање запослених (а посебно наших чланова), тако што нећемо дозволити стихијско реструктурирање у виду продаје и распарчавања имовине Предузећа.

6. Едукација чланства је неопходна да би реализовали наведене циљеве и задатке и унапредили рад и деловање синдиката у условима турбулентних промена у нашем окружењу. Чињеница је да средства која уложимо у обуку-едукацију наших чланова не представљају трошак, већ је трошак оно што нисмо утрошили – ангажовали средства, а предвиђена су финансијским Планом за ове намене.

II Конкретне активности

1. Организационо јачање синдиката кроз јачање органа и тела синдиката, као и omasовљење и јачање синдикалних организација и њихових подружница.

ЗАДУЖЕЊЕ: Секретар, чланови ИО и председници СО

2. Информисање чланства и јавности о раду синдиката (то постићи мултимедијалном активношћу преко билтена, листа „Поштар“, сајта синдиката, конференција за штампу, плаћених чланака у новинама и часописима, штампања флајера, као и међусобном комуникацијом на свим нивоима између истакнутих представника и чланова Синдиката ПТТ Србије). Информисање мора постићи свој основни циљ, а то је квалитетно доношење одлука.

ЗАДУЖЕЊЕ: Издавачки савет, главни и одговорни уредник, ГО и одбори синдикалних организација

3. Рад и деловање у Управном одбору Предузећа, активним залагањем за интересе запослених у ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“.

ЗАДУЖЕЊЕ: Члан Управног одбора и председник синдиката

4. Рад на терену по изборним јединицама, помоћ и праћење рада синдикалних организација.

ЗАДУЖЕЊЕ: Чланови ИО и председници СО

5. Праћење примене КУ, као и рад на изменама и допунама истог.

ЗАДУЖЕЊЕ: Комисија за колективно преговарање

6. Међународна и међусиндикална сарадња на основама међусобног уважавања, толеранције и реципроцитета.

ЗАДУЖЕЊЕ: председник синдиката и председник ГО

7. Учешће у изради норматива, хуманизацији рада, технолошким поступцима са синдикалног аспекта, као и награђивање према раду и резултатима рада, што ће се интензивирати у наредном периоду.

ЗАДУЖЕЊЕ: ИО, а посебно задужени члан ИО за технологију

8. Радићемо на модернизацији Статута Синдиката ПТТ Србије, који ће својим нормативним решењима омогућити боље функционисање синдиката.

ЗАДУЖЕЊЕ: Статутарни одбор и Главни одбор

9. Едукацију чланства реализоваћемо кроз разне видове обуке попут предавања, семинара, саветовања, едукативних радионица, јер је то добар основ за сваки темељан рад.

ЗАДУЖЕЊЕ: ИО, а посебно задужени члан ИО за едукацију

10. Активно ћемо се укључити у рад Спортског друштва и инсистираћемо на промени начина организовања радничко-спортских игара, на основу добијених сугестија и примедби учесника и организатора регионалних такмичења.

ЗАДУЖЕЊЕ: ИО, а посебно члан ИО задужен за спорт

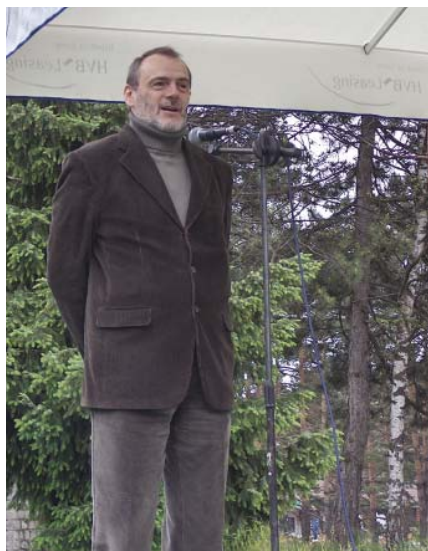
11. Под условом да смо исцрпели све начине синдикалне борбе, Синдикат ПТТ Србије ће у остваривању програмских задатака неизоставно користити и штрајк као најрадикалнији метод синдикалног деловања.

ЗАДУЖЕЊЕ: Главни одбор и ИО, као штрајкачки одбор

РАДНО-СПОРТСКА ТАКМИЧЕЊА ПТТ РАДНИКА ОДРЖАНА НА ЗЛАТИБОРУ

Фер и спортски до трофеја

„Свим учесницима финалних надметања честитам пласман на завршницу такмичења. Надам се да ће, и поред хладног времена, такмичења бити успешна. Нека најбољи победи. Проглашавам Игре отвореним“, рекао је **Драган Ковачевић**, генерални директор ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ на отварању овогодишњих

радних и спортских надметања ПТТ радника Србије која су се одржала на Златибору, од 2. до 4. јуна ове године. Финална надметања, окупила су преко 150 такмичара у мушкој и женској конкуренцији, који су своју вештину одмерили у три радне и седам спортских дисциплина.

У дисциплини брзо ходање (трчање) на пет хиљада метара, према очекивањима, победа је припала Шапчанки **Сањи Дашић**, која је трчала пет кругова на стази око језера за 17'31". Друга је била Панчевка **Оливера Папулић** (18'57"), а трећа **Мирјана Дошен** (19'14") из Сомбора. **Зоран Бурсаћ** је ове године трку на 10.000 метара завршио са временом 28'26", пратио га је **Милош Рондовић** (Ниш) са 24 секунде заостатка, а **Добрица Макуљевић** је освојио треће место. Они су изборили и право на учешће на Балканијади.

У дисциплини ношење врећа тежине 30 кг на 50 м прва три места припала су **Мирославу Николићу**

из РЈ „Београдски венац“, **Аци Миленковићу** из Краљева и **Бранку Војновићу** из Прокупља. У дисциплини трчање у поштанској врећи победио је **Игор Радевић** из Крагујевца, друго место освојио је **Дарко Песлаћ** из Новог Сада, а трећепласирани је био **Ненад Стругаревић** из Врњачке Бање.

У пикаду је Зајечарка **Марина Погарчић** победила са укупно 182 круга, другопласирана је била **Дара Кућија**, РЈ Панчево, (156 кругова), за свега два круга боља од трећепласиране **Марије Аникић**, (РЈ Нови Сад).

Победничка екипа у мушкој конкуренцији у шаху ове године је РЈ „Нови Сад“ у саставу **Радован Матијевић**, **Жарко Мијовић** и **Милан Миловац**. Они су екипно ремизирали са Земунцима **Пајом Војводићем**, **Миодрагом Михаиловићем** и **Драганом Милићем** (1,5:1,5), али, с обзиром на чињеницу да је Матијевић на првој табли победио Војводића, титула најбоље екипе у шаху припала је Новосађанима. Код жена је најбоља била поново **Мира Ђерић** из РЈ Ужице, са освојена три поена, друга је била **Славојка Бито** из Новог Сада са два поена, а трећа **Светлана Сапунчић** из Београда, која је освојила један поен.

У стоном тенису у мушкој конкуренцији победио је **Ненад Илић**, такмичар Регије I по четврти пут, друго место, као и прошле године, припа-

ло је **Горану Димићу**, са Регије IV, а треће место заузео је **Радојица Гламочак**, Регија II. Код жена прва два места припала су **Снежани Радуловић**, са Регије II и **Снежани Ивановић**, са Регије I. Трећа је била **Маја Лађевац** (Регија III).

У дисциплини брзог и тачног бројања новчаница, победила је **Јасмина Каменовић** из Пирота, која је тачно 103 новчанице избројала за 32,76 секунди. Друго место припало је Крушевљанки **Данијели Васовић**, а трећепласирана је била **Маја Павков** из Зрењанина.

Премијерна дисциплина у спортовима с лоптом била је финална утакмица у одбојци за жене и дуел искусних Суботичанки и дебитанткиња из Ваљева. Иако по годинама веома младе, Ваљевке су меч су одиграле и први сет завршиле су са 25:10, а у другом је било 25:14. Победнички тим играо је у саставу: **Јована Јоксимовић**, **Сања Станојевић**, **Татјана Суцум**, **Мили-**

ца **Кораћ, Ана Миливојевић, Лела Милинковић, Лела Мијаиловић и Биљана Миловановић**, а екипу је до титуле довео колега **Радоје Ђермановић**.

Врањанци су у мушком финалу победили екипу Новог Сада са 2:0 у сетовима (25:21 и 26:24). Шампионску екипу у мушкој одбојци чине: **Игор Илић, Зоран Илић, Звонко Станковић, Горан Димић, Слободан Стојковић, Бобан Пауновић, Зоран Ристић и Марјан Михајловић**.

Још једна екипа радовала се на свом дебију у финалним надметањима РСИ. Реч је о кошаркашима из Бора, који су заиста направили велико изненађење. Они су забележили убедљиву победу над екипом Суботице. Резултат – 57:41 (полувреме 29:18). Најбољи играч Борана, **Иван Арсић**, постигао је 25 поена, а играли су и **Иван Даблицановић, Стеван Митровић, Зоран Митровић, Александар Петровић, Миша Милковски и Саша Стевановић**.

У фудбалском финалу екипа РЈ Београд центар победила је РЈ Нови Сад са 2:0. Оба гола пала су у првом

полувремену, а стрелци су били **Зоран Дамњановић и Бобан Живановић**. За шампионе су ове године играли и **Савле Туцовић, Бранко Шупљикац, Дејан Серафимовић, Небојша Јовановић, Ранко Смиљанић и Драган Илић**.

Након финалног меча у фудбалу одигран је и егзибициони Пословодство – Синдикати, а увече је, како то

добри обичаји налажу, у ресторану „Рујно“ организована и додела пехара и признања најбољима.

Коначно победа!

Након пет пораза у претходних пет година, екипа Синдиката успела

је да, коначно, забележи победу против менаџерског тима ПТТ-а, и то са 5:1 (3:1)! Већ у првом контакту с лоптом, представници оба репрезентативна синдиката су силовито кренули, а чињеница је да је игра **Љубе Пејановића** била право освежење.

Први гол пао је већ након три минута игре. Стрелац је био **Станко Јовановић** који је са још два поготка у наставку запечатио судбину пословодства. Други и трећи погодак за синдикалце постигао је Љуба Пејановић, а част пословодства спасао је, поготком у финишу првог полувремена, **Зоран Спремић**.

Мада су директори били ослабљени неиграњем више стандардних првотимаца (**Жељка Ивањија, Ненада Милашиновића и Аце Радивојевића**) то, наравно, не умањује тријумф екипе синдиката која је коначно успела да разбије малер и оствари изузетно важну победу.

Пословодство: **Јанојлић, Бабић, Урошевић, Спремић, Четровић, Ђокић, Рашинац, Раковић и Јеленић**.

Синдикат: **Јелисавчић, Адемовић, Коцановић, Радојевић, Стојановић, Калајановић, Ивановић, Пејановић, Јовановић и Цигановић**.

ПРИМЕДБЕ

Синдикат ПТТ Србије се обратио Организационом одбору Радно-спортских игара због учесталих протеста екипа које су учествовале у такмичењима.

Главна примедба се односила на одбијање давања сагласности на набавку опреме екипама (дресови, лопте итд.) од стране директора Дирекције за поштанске услуге Драгослава Рашинаца. У финансијском плану, предвиђена су одређена средства за разне намене и није логично да се не дозвољава трошење тих средстава према стварним потребама такмичара, ако то не угрожава финансијски план на том нивоу. Тако се не дозвољава набавка лопти или дресова из средстава првог нивоа, мада је Планом предвиђено 20.000 динара за радне јединице.

Директор Рашинац се противио и изнајмљивању сала за кошарку, фудбал, мушку и женску одбојку у Регији I и тражио је да се кошарка и фудбал играју на игралишту СД „Поштар“.

Постоји више разлога против одржавања такмичења на игралишту СД „Поштар“:

- распоред такмичења се прави унапред и никада нисмо сигурни какве ће временске прилике бити на дан такмичења, а због лоших временских услова дешавале су се повреде такмичара када су утакмице одржаване на овом игралишту;
- не постоји могућност адекватног мерења времена за кошарку и вођења записника;
- терени на игралишту СД „Поштар“ плаћени као и термини у салама и логично је захтевати боље услове такмичења ако се већ плаћа закуп терена;
- План радно-спортских игара преписује се из године у годину, без икаквог сагледавања стварних потреба такмичара и жеље да се унапреде усвајањем предлога такмичара и организатора по регијама.

У КОШАРКАШКОЈ ПТТ ЛИГИ

„Дирекцијин“ хет-трик

Трећу година за редом се одиграва кошаркашка ПТТ лига и трећу годину за редом исто ће име бити уклесано на прелазном пехару који добија победник овог такмичења. Кошаркашка екипа „Дирекције“ је поново успела да одбрани назив најбољег и тако је изборила право да у своје трајно власништво преузме велики сребрни пехар првака.

Након завршетка лигашког дела такмичења, одигране су утакмице плеј-офа које су дале четири најуспешније екипе за final four. Те четири екипе, „Јагодина“, „Суботица“, „Београдски венац“ и „Дирекција“, су показале најквалитетнију игру током целог такмичења. У веома занимљивим утакмицама полуфинала, у којима су победника одлучивале буквално последње секунде, даље су прошле еки-

пе „Суботице“, која је победила екипу „Београдског венца“ и екипа „Дирекције“, која је савладала „Јагодину“.

Ништа мање нису биле занимљиве ни утакмице за треће и прво место. У финалу, које је одиграно у спортској хали „Визура“ у Земуну, након слабијег почетка, екипа „Дирекције“ је смогла снаге да надокнади заостатак од десет поена и утакмицу заврши фуриозно, савладавши противнички тим са дванаест поена разлике.

Кад се све сабере, може се речи да је још једном организована и одиграна веома успешна Кошаркашка ПТТ лига. Поред играча, који сваке године показују све бољу игру, морамо истаћи и организаторе, судије и записничаре, који су свој посао одрадили беспрекорно. Како истичу сви учесници овог такмичења, резултати

овде нису у првом плану, већ рекреација, дружење и добар провод.

На крају, али никако и на последњем месту, морају се споменути спонзори овог такмичења, синдикати радних јединица учесника, којима се ове године придружило и Предузеће са веома великодушном материјалном подршком за куповину дресова, лопти и обезбеђивање сала за одигравање утакмица.

За следећу годину, од организатора такмичења имамо најаву проширења лиге за још неколико чланова. То је, поред чињенице да се ове године по узору на кошаркашку одржала и женска одбојкашка лига, можда и најбоља оцена свега што су за ове три године постигли поштари-кошаркаши.

А. Пилиповић

СО „ДИРЕКЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА“ ОРГАНИЗОВАЛА ИЗЛЕТ

„Златни“ Праг и поштари

Синдикална организација Дирекција „Пошта Србија“, у сарадњи са туристичком агенцијом „VIVA TRAVEL“, организовала је за све заинтересоване раднике излет у Праг, у периоду од 4. до 9. маја 2006. године.

На пут је кренуло 20 радника и чланова уже породице, а придружиле су нам се колегинице из РЈ Земун и Панчево. Путовало се у удобним аутобусима фирме „Феникс“, са сјајним возачима. Иако је пут до Прага трајао 15 сати, са првим упознавањем са знаменитостима града, умор је нестао, а осмеси и весела граја нису престајали.

Праг се показао у свом пуном сјају и оправдао епитет „златни“. Обишли смо све значајније објекте у граду: Прашки дворца са манастиром Страхов, манастирску библиотеку из 17. века, чувену катедралу Св. Вита и капелу Св. Венцеслава, базилику Св. Ђорђа, Нови и стари краљев дворца, Лорето, чувена Златна улица и најпознатији чешки мост – Карлов мост. Да је Праг изузетан и са реке, уверили смо се на крстарењу по Влтави. Сво

време је са нама био водич, који је показао завидно знање српског језика и познавања историје града.

Такође, група је имала и два излета ван Прага, у дворца Карлштајн (у коме је била резиденција најпознатијег чешког краља Карла IV) и бању Карлове Вари. У Карлштајну је посећен и музеј воштаних фигура.

Карлове Вари су чувено бањско и туристичко место, сигурно једно од

најлепших средњовековних на свету, са прелепим фасадама кућа и хотела, мноштвом извора и гејзира (са температуром воде до 72 степена). У повратку, по „ултиматуму“ млађе популације, свратило се у тржни центар „Икеа“, у „Теско“ и у чувену модну кућу „Бата“ за коју многи нису знали да је чешка фирма.

Све у свему незаборавно путовање.

ПРИЗНАЊЕ НАШОЈ УМЕТНИЦИ

Свилом отворено лето

„Топчидерско културно лето“ у Библиотеци „Исидора Секулић“ отворено изложбом слика на свили Милијане Станчић, чланице наше Ликовне секције

Манифестација која се под именом „Топчидерско културно лето“ одржава од 19. маја до краја лета, у Библиотеци „Исидора Секулић“ у Улици Васе Пелагића 33, шеста је по реду. На њој се представљају и учествују уметници и ствараоци из различитих области. Највише јеликовних, књижевних и музичких аутора.

По први пут част да отвори ту манифестацију, припала је **Милијани Станчић**, дипломираном етнологу, запосленој у ПШ, дугогодишњој чланици Ликовне секције ПТТ. Она је изложила 39 слика од којих је највише на свили, а само неколико их је на платну.

Отварајући „Културно лето“ на Топчидеру, **Славица Костић**, управница Библиотеке „Исидора Секулић“, поздравивши бројну публику, најавила је богато летње дешавање у овој установи. Посебно је истакла радост што се, после пет година, овогодишња манифестација отвара изложбом слика уметнице која је и становник овог краја.

„Изложбом слика на свили, чији валери освежавају овај простор настањен књигама, желела бих да ово лето протекне у мекоти и лепо-

ти, у благодати и нежности какве су и ове слике Милијане Станчић“, рекла је отварајући изложбу Славица Костић.

Слике на свили, уља на платну и декоративна огледала и огледалца названа „мириси детињства“ украшаваће хол Библиотеке све до 10. јуна. Свечаност отварања изложбе пратио је надахнуто и познати гудачки трио „Данубиус“.

Наша уметница по други пут самостално излаже. Поред сликања на платну, определила се за рад на свили, као једном од тежих технич-

ких изражавања. Њени мотиви су биљни и животињски свет, паунови, вилини коњици, звезде, небо, вулкани, ватромети, месечеве мене, заласци и изласци сунца и др. Богат валерски спектар одликује ову уметницу која је сву нежности и финоћу материјала на коме ствара подвукла нестварним нијансама и преливима. Њене слике раширених паунових пера или небеског свода

представљају недосањане слике света који је око нас, а кога обичним свакодневним оком не видимо. Само уметник, танани стваралац, може да у најобичнијим стварима или окружењима пронађе „надстварно и божанско“.

О Милијани Станчић ликовна критика је рекла пуно похвала, а она, скромна по природи, ничим се не истиче, осим својим талентом и даром. Сви који желе могу ову изложбу да посете свакодневно у просторијама Библиотеке „Исидора Секулић“.

И. В.

БЕЛЕШКА

У служби уметности

Уочи Ђурђевдана у Телекому се десило једно изузетно лепо дружење. Нашли су се „У служби уметности“ песници, писци, сликари, мајстори уметничке фотографије. Петнаест стваралаца из Јагодине, Београда, Пирота, Сомбора, Краљева и Кикинде с радошћу је у Београду приказало део својега опуса.

Њихова имена су: **Љубиша Андрејић, Љиљана Бајрамовић, Снежана Бакић, Горан Грубишић, Биљана Равас, Весна Станковић, Бранко Стефановић, Зоран Весковић, Иван Вукадиновић, Братислава Максимовић, Миланка Медаковић, Јелена Недељ-**

ков, Снежана Петровић, Радмила Арамбашић и Јован Н. Бундало.

Договор је пао да се овакви сусрети одржавају сваке године. Одличну организацију уприличили су **Дина Гојковић и Рајко Гвозденовић**. Њихов пример је инспиративан и могао би да се претвори у креативни сабор „У служби уметности“ Поште, Телекома, Поштанске штедионице и свих који овде гравитирају.

Синдикати својом културном политиком, потпомогнути гласилима која издају, могли би да подстакну и пословодства и ствараоце да се једном годи-

шње друже у престоници, на великој изложби слика, скулптура и уметничких фотографија, а све то да буде оплемењено креацијама песника и писаца и, наравно, музичких виртуоза.

Мудри су изrekli да култура није замена, него кључ живота, да култура захтева да се лепота удружи с истином, као и да је уметност свакидашњи хлеб за људску душу.

Зато „Поштар“ подржава овај културни чин уочи Ђурђевдана и предлаже велику коалицију креативног дружења „У служби уметности“.

Б. Сврkota

Изреке и цитати

Дајте ми добре учитеље па ћу вам препородити свет.

(Лајбниц)

◆◆◆◆

Учитељска армија је једина армија коју цивилизација може признати без стида.

(Виктор Иго)

◆◆◆◆

Послушај пре но што проговориш, можда увидиш да треба ћутати.

(Француска изрека)

◆◆◆◆

Ако хоћеш здравља, не једи много, ако хоћеш да те поштују

– не говори много.

(Узбечка изрека)

◆◆◆◆

Стрела рањава тело, а језик душу.

(Персијска изрека)

◆◆◆◆

Боље је и не дорећи него превише рећи.

(Руска изрека)

◆◆◆◆

Књига је попут воде: увек себи пробије пут.

(Руска изрека)

Часне речи мало коштају.

(Хергер)

◆◆◆◆

Изгубило се мало, када се спасла част.

(Волџер)

◆◆◆◆

Лепа песма никад није дуга.

(Француска изрека)

◆◆◆◆

Књиге су за душу оно што је храна за тело.

(Италијанска изрека)

◆◆◆◆

Свима је живот драг; али ваљан човек више цени част него живот.

(Шекспир)

◆◆◆◆

Част се не може одузети, она се само може изгубити.

(Чехов)

◆◆◆◆

Част је као стаклена ципела: у њој треба опрезно ходати.

(Немачка изрека)

Једни говоре што знају, други знају шта говоре.

(Румунска изрека)

◆◆◆◆

Дух је тај који тело гради.

(Шилер)

◆◆◆◆

Марљивоме недеља има седам дана, а лењом седам сутра.

(Немачка изрека)

◆◆◆◆

Није мудар онај ко много зна, већ онај ко зна оно што му је потребно.

(Пољска изрека)

◆◆◆◆

Ситни су они људи који учитељев рад за ситно сматрају.

(Досићеј Обрадовић)

◆◆◆◆

Тешко је бити дете и бити добар. Лакше је бити стар и разумети децу.

(Душан Раговић)

◆◆◆◆

Чудно је, како је мало потребно да будемо срећни, и још чудније: како често нам баш то мало недостаје.

(Иво Андрић)

АУТОР: ДРАГАН ЛОЈАНИЦА	ТЕЖИНА ОСОБЕ	КОЈИ ЈЕ КАО ОНАЈ	НОРМА- ТИВИ, КРИТЕРИ- ЈУМИ	ЈЕЗИЧАК НА ДУВАЧКОМ ИНСТРУ- МЕНТУ	ПОВР- ШИНА (лат.)	БИВШИ ИЗДАВАЧ, ГЕЦА	ТУЛИЈУМ	ИМЕ ГЛУМИЦЕ ВУД	СТАРО- ГРЧКИ ВАЈАР	ПАСИЈА, ХОБИ	ДОДИР- НУТИ (покр.)
САЖЕТОСТ, ЗБИЈЕНОСТ											
ТУМАЧИ СНОВА (грч.)											
ДАНСКИ ШАХИСТА, БЕНТ							РЕКА У ЕНГЛЕСКОЈ МАРЉИ- ВОСТ				
ГРАД У ЈАПАНУ						АМЕР. ГЛУМАЦ ВОЛТЕР БУШЕЛ					
ПЕШЧАНА МОРСКА ОБАЛА					СУВИШАН ТЕРЕТ ТЕМПО						
ПУСТО- ЛОВИ											